

СҰРАҚ КІТАПШАСЫ

НҰСҚА 32612

11 СЫНЫП

Аты-жөні _____

Қала (Облыс) _____

Аудан _____

Мектеп _____ Сынып _____

Оқушының қолы _____

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ
ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ
ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ
МАТЕМАТИКА
ФИЗИКА
ХИМИЯ
БИОЛОГИЯ
ГЕОГРАФИЯ
ТАРИХ
АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ.
ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ
АҒЫЛШЫН ТІЛІ

Подготовка к ЕНТ/КТА
ҰБТ/ТҚТ-ға дайындық
интерактивті тренинг

2017

Тесттердің жаңа форматтары қосылған (8-ден 1,2,3)
Включены новые форматы тестов (1,2,3 из 8)

«Математикалық сауаттылық»,
«Оқу сауаттылығы», сондай-ақ бейіндік пәндері
«Математическая грамотность»,
«Грамотность чтения», а также профильные предметы

Бірнеше құрылғыда пайдалануға болады
Можно использовать на нескольких устройствах

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ

1. Кестеде Қазақстанның үш қаласындағы кейбір тағам өнімдерінің бағасы көрсетілген.

Тағам атаулары	Астана	Павлодар	Орал
Сүт (1 литр)	230	200	205
Картошка (1 кг)	120	150	120
Күнбағыс майы (1литр)	350	270	280
Қант (1 кг)	180	140	150
Жұмыртқа (10дана)	170	150	160

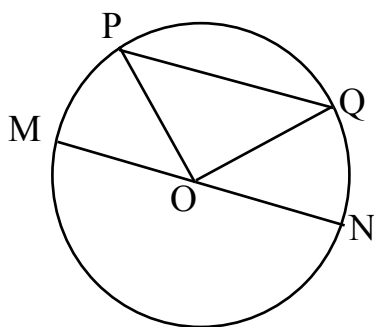
Бұл қалалардың әрқайсысынан төмендегідей өнімдер жиынтығы сатып алынды: 2 литр сүт, 1 литр күнбағыс майы және 2 ондық жұмыртқа. Ең аз төленген ақша мөлшері?

- A) 970 тг
- B) 950 тг
- C) 1390 тг
- D) 1130 тг
- E) 1010 тг

2. Электронды сағат уақытты сағат және минутпен көрсетеді (00:00 – 23:59 аралығы). Бір тәулікте бұл сағаттың көрсеткішінен мына 2, 0, 1, 8 цифрлары түгелімен (кез-келген ретте) қатар келетін неше тәулік мезгілін көруге болады?

- A) 10
- B) 6
- C) 7
- D) 8
- E) 4

3. O – шеңбердің центрі, $\angle POQ$ – тікбұрыш.

Кестедегі өлшемдерді салыстырыңыз:

$\frac{MN}{PQ}$	$\frac{2}{1}$
-----------------	---------------

- A) сол жақтағы өлшем көп
- B) оң жақтағы өлшем көп
- C) екі өлшем бірдей
- D) салыстыру мүмкін емес
- E) сол жақтағы өрнек $\frac{1}{2}$ –ге тең

4. Ауданы 80 м^2 болатын пәтерге ақ түсті сәнді төбелерге тапсырыс берілді. Оның 50 м^2 –не ақ түсті, қалғанына түрлі- түсті сәнді төбе жасайды. Сәнді

төбелерді жасау үшін ақ түске мезгілдік 6% жеңілдік қарастырылған. Төмендегі кестені қолданып, сәнді төбе жасауға кеткен қаржыны есептеңіз.

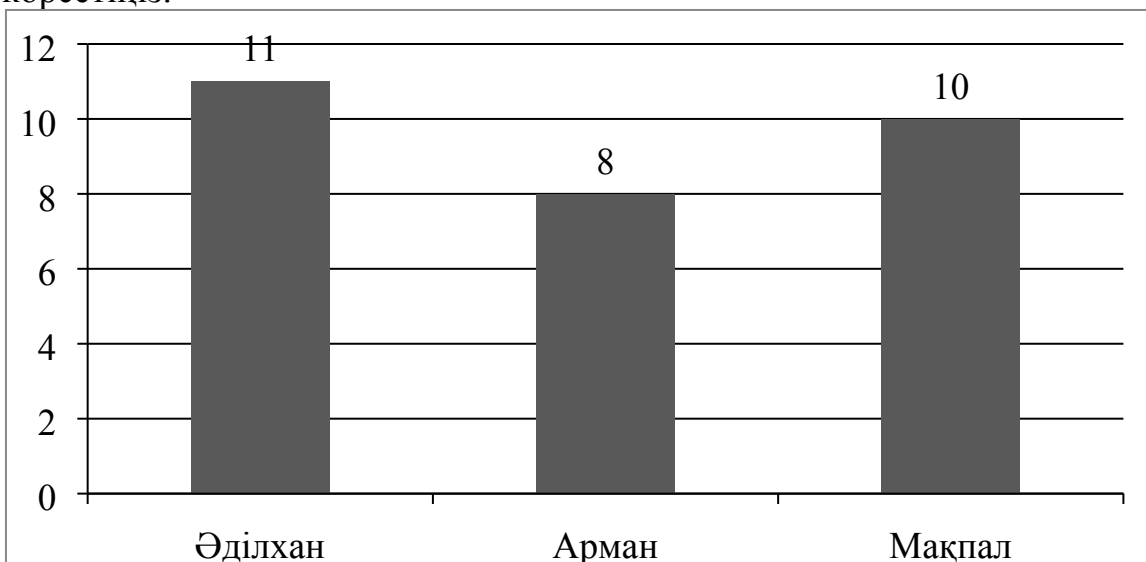
Төбенің түсі	1 м ² (тг)-қа бағалары (бөлменің ауданынына байланысты)			
	10 м ² дейін	11-нан 30 м ² дейін	31-нан 60 м ² дейін	60 м ² тан жоғары
ақ	1100	900	850	500
түрлі-түсті	1240	1125	950	800

- A) 73700 тг
- B) 78500 тг
- C) 66160 тг
- D) 50600 тг
- E) 45000 тг

5. Егер ойлаған екі таңбалы санның сол жағынан 2 цифрын жазсақ, онда пайда болған сан бастапқы саннан 9 есе артық болады. Ол қандай сан?

- A) 25
- B) 12
- C) 45
- D) 55
- E) 35

6. Төмендегі диаграммада үш оқушының математика пәнінен олимпиадаға қатысып, берілген он екі есептің нешеуін шығарғаны көрсетілген. Үш оқушының екеуінің орта есеппен неше есеп шығарғаны көрсетілген нұсқаны көрсетіңіз:

- A) 6
- B) 15
- C) 8
- D) 9
- E) 5

7. $-9A + 24C = 60$, мұндағы A және C - теріс бүтін сандар. C төмендегі мәндердің қайсысына тең бола алады?

- A) -2

- B) -4
- C) -6
- D) -7
- E) -9

8. Фудзи тауына шығуға әр жылы шілденің 1-інен тамыздың 27-сіне дейін рұқсат етілген. Егер осы уақытта Фудзи тауына 200 мыңға жуық адам шықса, күн сайын шамамен қанша адам тауға шығады?

- A) 3200
- B) 3300
- C) 2450
- D) 3400
- E) 4600

9. Барлық бағандардағы және қатарлардағы сандардың қосындылары тең болса, онда A, B, C, D неге тең?

A	B	C
6	5	9
D	9	4

- A) 5; 6; 7; 8
- B) 7; 6; 7; 7
- C) 4; 5; 6; 9
- D) 6; 9; 9; 5
- E) 5; 5; 6; 7

10. Төмендегі диаграммада сыныптағы оқушының үйірмелерге қатысуы берілген. Екі үйірмеге дөшәмамен орта есеппен неше оқушы қатысатынын табыңыз.

- A) 16
- B) 11
- C) 18
- D) 17
- E) 14

11. 5 жер қазушы 5 сағатта 5 метр жер қазады. Неше жер қазушы 100 сағатта 100 метр жер қазады?

- A) 5
- B) 10
- C) 25
- D) 50
- E) 100

12. Салыстыруды орындаңыз:

Қабырғалары 6, 8 және 10 болатын DEF тікбұрышты үшбұрышының ауданы	Қабырғалары 3, 4 және 5 болатын PMN тікбұрышты үшбұрышының ауданы
--	---

A) $S_{\triangle DEF} = S_{\triangle PMN}$

B) $S_{\triangle DEF} < S_{\triangle PMN}$

C) $S_{\triangle DEF} = 3S_{\triangle PMN}$

D) $2S_{\triangle DEF} = S_{\triangle PMN}$

E) $S_{\triangle DEF} = 4S_{\triangle PMN}$

13. Зообақ қызметкері кенгуру әр қыс сайын 5 кг-ға толықтап, әр жаз сайын 4 кг-ға жүдейтінін, ал көктем мен күзде салмағы өзгермейтінін байқаған. 2008 жылдың көктемінде кенгуру салмағы 100 кг болса, 2004 жылдың күзінде оның салмағы қандай болған?

A) 92 кг

B) 96 кг

C) 93 кг

D) 94 кг

E) 95 кг

14. Электронды сағат уақытты 00:00 ден 23:59-ға дейін сағатпен және минутпен көрсетіп тұр. Бір тәулікте таблода 2; 0; 1; 9 цифрларын әр түрлі ретпен неше рет көруге болады?

A) 9

B) 13

C) 10

D) 12

E) 11

15. Еркін әкесі 36-ға келгенде туған болатын. Қазір оның жасы әкесінің жасынан 5есе кіші. Еркіннің әкесі қазір нешеде екенін анықтаңыз:

A) 40

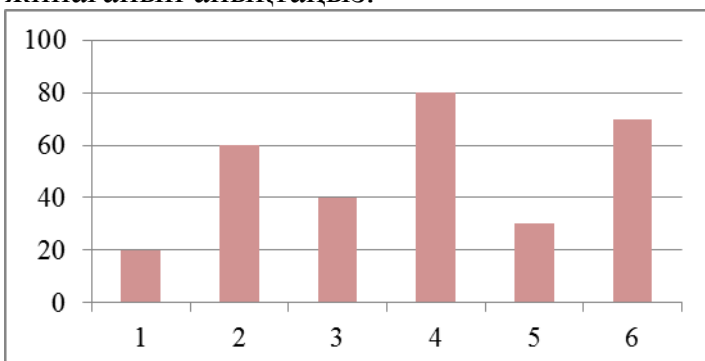
B) 65

C) 50

D) 60

E) 45

16. Диаграммада олимпиадаға қатысқан 6 оқушының ұпайлары көрсетілген. Диаграмма белгілеріне сүйеніп, қанша оқушының орташа ұпайдан жоғары жинағанын анықтаңыз.

A) 3

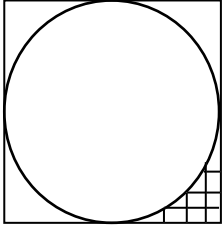
B) 2

C) 5

D) 4

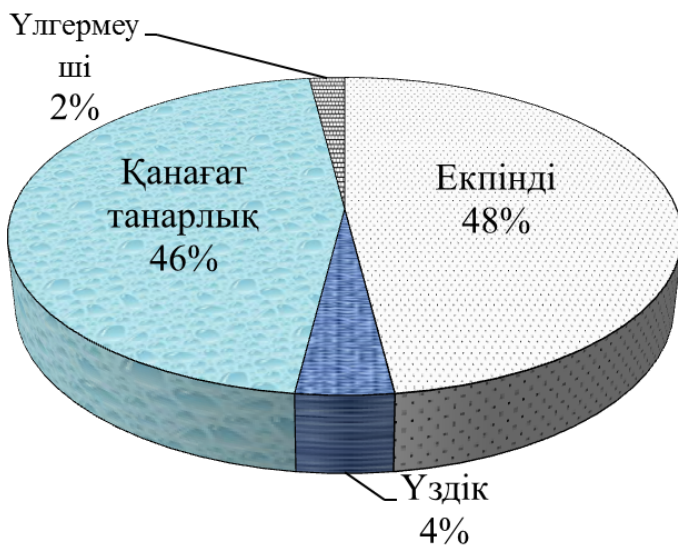
E) 1

17. Квадраттың ауданы 16 м^2 -ге тең. Квадратқа іштей сызылған шеңбер берілген. Боялған бөліктің ауданын табыңыз ($\pi \approx 3,14$)

- A) $0,86 \text{ м}^2$
- B) $1,72 \text{ м}^2$
- C) $0,43 \text{ м}^2$
- D) $3,44 \text{ м}^2$
- E) $0,5 \text{ м}^2$

18. Мектепте 200 оқушы. Осы мектепте қанша үздік оқитын оқушы бар?

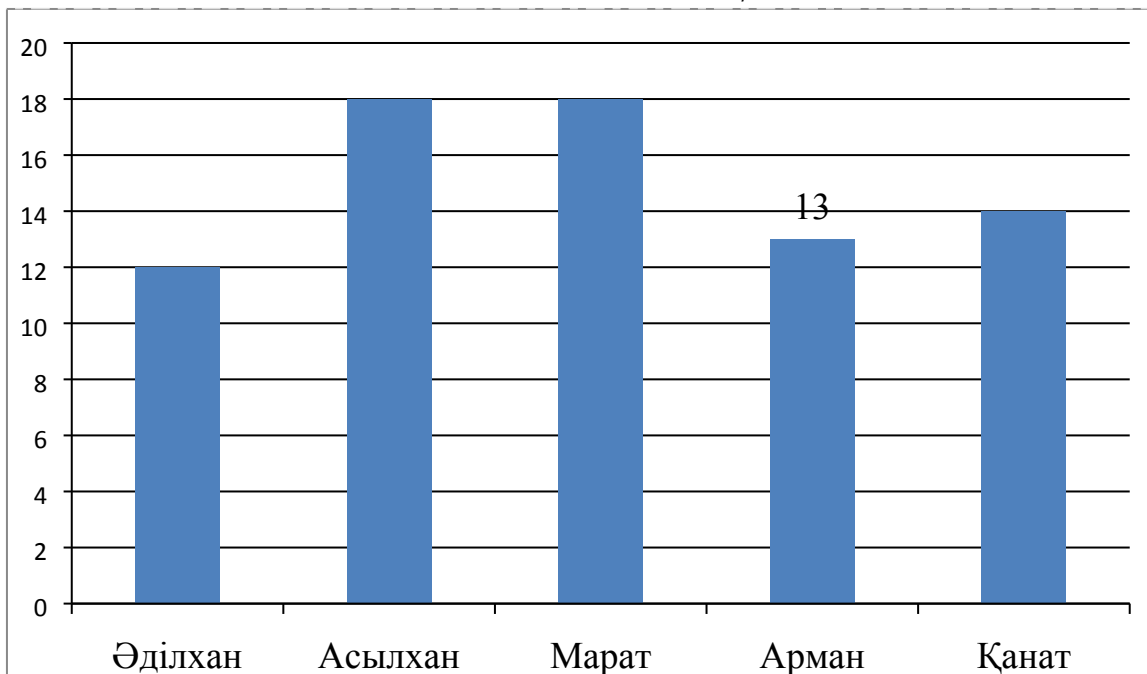

- A) 8
- B) 10
- C) 6
- D) 12
- E) 11

19. a , b және c сандарын 5-ке бөлгенде сәйкесінше 0, 1, және 2 қалдық қалады. $(a + b + c)$ қосындысын 5-ке бөлгенде шығатын қалдықты табыңыз.

- A) 0
- B) 1
- C) -1
- D) 2
- E) 3

20. Диаграммада бес баланың аулаған балықтарының саны көрсетілген. Балалар балықтарын қосып, сонан соң тең бөліп алған. Әр бала қанша балықтан алғанын табыңыз.

- A) 14
- B) 16
- C) 15
- D) 13
- E) 12

ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Анам, әкем және мен циркке билет алу үшін кезекте тұрған едік. Сәлден соң кезегіміз жылжып билет кассасымен арамызда бір ғана жанұя қалған еді. Бұлардың 12 жасқа жетпеген 8 балалары бар екен. Баршылық ішінде өмір сүрмейтіні байқалып тұр. Үстеріндегі киімдері бағалы емес-ті, бірақ тап-таза. Балалар әкесінің артынан екі-екіден қол ұстасып, тәрбиелі түрде қатармен тұрды. Жүздерінен қуаныш, қобалжу сезімдері білінеді. Пілдерді көретінін, қызықты, ерекше нәрселер болатынын бір-біріне айтып жатты. Бұрын-соңды циркке бармағандары сөздерінен білініп тұр. Анасы мен әкесі мақтанышпен қол ұстасып, ең алда тұрды. Кассир әкеге қанша билет керектігін сұрады. Әке: «Екі ересек билет және сегіз балалар билетін беріңізші», – деді. Кассир билеттердің құнын айтқанда, анасының қолы әкесінің қолын жібере салды. Басы салбырап қабағы түсті. Әкенің еріндері дірілдеп, кассирге жақындай түсіп: «Қанша дедіңіз?» – деп сұрады. Кассир билеттердің бағасын қайталап айтты. Ол кісінің оншалықты ақшасы жоқ еді. Енді балаларына бұрылып, оларды циркке алып кіруге ақшасының жетпейтінін қалай айта алар еді?!

Әкем мұны сезіп, қалтасынан 2000 теңге шығарып жерге түсірді. Әкем жерге еңкейіп жатып, әлгі кісіні түртіп: «Кешіріңіз, мына ақша қалтаңыздан түсіп қалды», – деді. Кісі мән-жайды түсінген еді. Әкемнің көздеріне қарап тұрып қалды. Әкем жерден алған ақшаны оның қолына ұстатты. Еріндері дірілдеген күйі: «Рахмет, көп-көп рахмет, мырзам. Бұл ісіңіздің мен және жанұям үшін маңызы өте зор», – деді.

Цирктен кейін әкеммен машинамызға мініп үйге қайтқанымызда қуанышымыз бұрынғыдан арта түсті.

1. Мәтінді кім баяндауда, көрсетіңіз.

- A) Әкесі

- B) Баласы
- C) Қарт кісі
- D) Кассир
- E) Анасы

2. Мәтінге қарап, төмендегі жауаптардың дұрысын белгілеңіз.

- A) Балалардың саны белгілі: оның төртеуі ұл, төртеуі қыз.
- B) Балаларына ақшасының жетпейтінін айтты, бірақ неше теңге жетпей тұрғанын айта алмады.
- C) Анасының қолы әкесінің қолын жібере салды да, өз қалтасынан ақша берді.
- D) Бұрын-соңды циркке бармаса да, пілдерді көргенін айтып жатты.
- E) Менің әкем ақылдылықпен оның балаларына білдірмей, ол кісіге көмектесті.

3. Мағынасы мәтіннің мазмұнында кездеспейтін мақал-мәтелді табыңыз.

- A) Кісіні кейде таршылық сынайды, кейде баршылық сынайды.
- B) Адамгершілік – ардақты есім.
- C) Аш бала тоқ баламен ойнамайды.
- D) Жақсылық қылсаң, жаның жадырайды.
- E) Ақылды адам айтқызбай біледі,
Ақ сұңқар қаққызбай іледі.

4. Балалардың бұрын-соңды циркке бармағандарын қайдан білгенін көрсетіңіз.

- A) Ақшалары жетпегенінен
- B) Өзара әңгімесінен
- C) Кассирдің сөзінен
- D) Әкенің еріндері дірілдегінен
- E) Анасы әкесінің қолын жібере салғанынан

5. Мәтіннің айтпақ болған негізгі ойын анықтаңыз:

- A) Шынайы дос болу
- B) Байлықты босқа шашпау
- C) Қарапайымдылықты жоғалтпау
- D) Жарлыларды дәріптеу
- E) Адамгершілікке тәрбиелеу

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Тағылым отбасынан басталады

Жалпы, шаңырақ құру – күллі адамзаттық дәстүр екені түсінікті. Бірақ жер бетінде қанша халық болса, бұл дәстүрдің сипаттары да соншама сан алуан. Өйткені әр халық өзінің шаңырақ көтеру қуанышын өз тұрмыс-салттарына лайықтап, өздерінше қызықтауға тырысады. Осы үрдісті қазақ халқы да гасырлар бойы өзгеге ұқсатпай, өздерінше дамытқаны анық. Олай болса, қазақтың шаңырақ көтеру сәтіндегі өзіндік ерекшеліктері бар.

Халқымыздың ежелгі дәстүрі бойынша, жаңадан көтерілер шаңырақтың мақсаты мен мәні ең әуелі тегіне орай үндестіріліп, атананың ризашылықтарына негізделіп шешілетін. Мұнда негізгі қағида ретінде, тектілік пен адамгершілік парыздары бағдарға алынатын. Сондықтан бұл дәстүрді қазақ халқы сонау ерте гасырлардан бері қарай жеті атаға дейін қыз алыспау салтымен орайластыра білгені белгілі.

«Өткенді білмей, келешекті білу мүмкін емес. Бұрынғының парқын

білгендер, бүгінгінің нарқын ұғады», – деген болатын Ғабит Мүсірепов атамыз. Халқымызда бұрыннан бар, әдет-ғұрып, дәстүрге мүмкіндігінше қанық болғанымыз жөн.

Қазақ халқының салт-дәстүріндегі бір ғана бала тәрбиесіне байланысты кәде-жоралғы бойынша даналық кітабын жасаса, кейінгі ұрпаққа асыл қазына ретінде тарту етуге тұрарлықтай кітап шығар еді. Мәселен, өмірге ұрпақ жалғасы нәресте келгендегі ел қуанышының жарқын көрінісі – сүйінші, көрімдік сұрау, байғазы беру өте жарамды дәстүр емес пе? Сол перзентке арналған шілдехана, балаға ат қою, бесікке салу, бесік жыры, бесік тойы, нәрестені қырқынан шығару, тіл ашар, тұсау кесер, атқа мінгізу, сүндет тойы – осының барлығы халқымыздың тот баспайтын асыл қазынасы.

Ата-бабамыз ұрпақ тәрбиесіне аса зор мән береді. Өйткені, ұрпақ – болашақ. Оны әбден түсінген халық: «Балаңды беске дейін патшадай күт, он беске дейін қосшыңдай жұмса, он бестен кейін құрдасыңдай сыйла», – деп бүкіл тәрбиелік тағылымды үш-ақ сөзге сыйдырады. «Патшадай күт» дегені – қамқоршы бол, өсір, мәпеле, жас шыбықтай баулы дегені, «қосшыңдай жұмса» дегені – жәрдемшің ет, жұмысқа сал, буынын бекіт, еріншектерден аулақтат дегені, ал «құрбыңдай сыйла» дегені – балаңа ескірді, ақыл иесі болды, енді оның отау құруы жақын, оның да түбі өзіңдей ұрпақ қамқоршысы болатынын естен шығарма дегені. Ал осы ұлағатты сөзде ұрыс, ренжіт, қорқыт, еңсесін түсір деген бірде-бір сөз айтылмайды. Қазақтың ұрпақ өсіру пәлсапасы, міне, осындай қарапайымдылыққа құрылған.

Табиғатқа иелік етер күші болса да, адамды өзге тіршілікпен тең ұстаған да – қазақ. Бесіктегі қимасына «асқарым, асқағым» деп емес, жан-жануармен, жәндік атаулымен тағдырластығын мойындатып, «құлыным, ботам, қошақаным» деп еркелету де, шыбынға да қиянат болмасын деп, «шыбыным» деп айналу да алдымен қазаққа тән. Бүкіл болмысы, шыбын жаны перзенттің үстінде болған қазақтың баласын шамадан тыс тойындырып, ошақтың түбінде қорғааштағаны да ешбір тарихта жоқ. Жеті жасар айдарлысын жауға аттандырып, он бесіндегі ұлына ел басқартқан халық бұл!

6. Мәтін мазмұны бойынша дұрыс нұсқасын көрсетіңіз.

Барлық адамзатқа тән дәстүр –

- A) тұсау кесу
- B) сүйінші сұрау
- C) шаңырақ құру
- D) баланы бесігіне салу
- E) байғазы беру

7. Сөйлемді жалғастырыңыз. Әр халық шаңырақ құру салтын

- A) жағдайына қарай лайықтайды
- B) даму жағдайымен байланыстырады
- C) әдет-ғұрпына қарай ыңғайлайды
- D) жалпыға ортақ салты бойынша қызықтайды
- E) қоғамның талабымен байланыстырады

8. Мәтін мазмұнына орай толық және нақты нұсқаны таңдаңыз.

Шаңырақ көтеру

- A) ата-анасының жағдайына байланысты

- B) ата-анасының көңіл-күйіне негізделеді
- C) ата-ананың ризашылығына негізделеді
- D) тегіне, ата-анасының көңілдеріне байланысты
- E) туған-туыстарының талап-тілегіне байланысты

9. Мәтінге сәйкес нұсқаны табыңыз.

Белгілі жазушының айтқан сөздерінің мағынасы.

- A) Өткенді де, бүгінгіні де білу парызымыз.
- B) Өткенді білмегенмен келешекті білу керек.
- C) Бұрынғыны білмесе де, бүгінгіні білу керек.
- D) Тарихты білмеген адам бүгінгіні дұрыс бағалай алмайды.
- E) Өткенді ғана білу керек.

10. Мәтінге сәйкес сөйлемді дұрыс аяқтаңыз.

Қазақтың шаңырақ құрудағы негізгі салты –

- A) тектілік парыздарын сақтау
- B) жеті атаға дейін қыз алыспау
- C) адамгершілік парыздарын сақтау
- D) жеті атаға дейін ауылдас қыздарды алмау
- E) ұрпақ тәрбиесіне көңіл бөлу

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Сөз қолдану мәдениеті

Сөз – көркем әдебиет тілінің көріктеу құралы, көркем суреттің бояуы. Сөздің ондағы нәрі, көріктеу қызметі қаламгерлердің соларды жұмсай білу шеберлігі деңгейінде танылады. Сондықтан көркем әдебиет тілінің бас арқауы – сөз. Көркем әдебиетте сөз шеберліктің, көркем суреттің бейнелеуші материалы болатындықтан, оны ақын, жазушы ұқыптылықпен қадағалап, талғап қолданады. Сол үшін олар бір жазғандарын қайта-қайта түзеп, көшіріп «азаптанады». Осы жай Сырбай Мәуленовтің мына өлеңінде жақсы айтылған:

*Өшіремін, көшіремін,
Қайта қарап тесілемін.
Жыртып –жыртып лақтырамын,
Көрген күнім осы менің.
Әлсіздерге қанды жинап,
Құйған қуат емиілердей,
Сөз теремін жанды қинап,
Ойды қазып кеншілердей.*

Тек осылай «...» терген сөздерде ғана керемет күш-қуат болады. Ал жүрдім-бардым ұйқастыра салған сөздерде ондай береке болмаса керек. Бұл айтқандарымыз көркем сөз шеберлеріне айтылатын тілек те, талап та.

Тілді жақсы біліп, көп жазатын кейбір жазушыларымыз қазақша жатық, көркем тілде жазу үстінде қазақ тілін байытамыз деп, көпшілікке түсініксіз жергілікті диалектизм, жасанды сөздерді қолдануға әуес, бұл да жазушының өзіндік ерекшеліктерінің бірі болса керек. Олар мақсатқа қаншалықты лайық, орынды-орынсыз екені – өз алдына мәселе. Қалай да солар жазушының сөз қолдану ерекшелігіне жатады.

Сөз – ой өрнегінің мағыналы бөлшектері. Сондықтан қарапайым ой қаңқасы да, айқын ойдың көріктеу бояуы да сөз дәлдігімен өлшенеді. Бұлдыр ойдың сөзі күңгірт, алыстағы сағым сияқты бұлыңғыр болады. Сөз

далдiгi – ой далдiгi.

11. Не себептi ақындар бiр жазғандарын қайта-қайта түзеп, көшiрiп «азаптанады»?

- A) Көркем әдебиетте сөз шеберлiктiң, көркем суреттiң бейнелеушi материалы.
- B) Жазған шығармасы ақынның деңгейiн көрсетедi.
- C) Бұлдыр ойдың сөзi күңгiрт.
- D) Ақындарға тән туабиттi қасиет.
- E) Олар мақсатқа қаншалықты лайық, орынды-орынсыз екенi – өз алдына мәселе.

12. Мәтiндегi асты сызылған сөздi қай сөзбен алмастыра алмаймыз, белгiлеңiз:

- A) Жеңiл-желпi
- B) Некен-саяқ
- C) Шала-пұла
- D) Үстiртiн
- E) Немқұрайлы

13. Мәтiннiң кiлт сөздерiн табыңыз:

- A) Сұрыптау, тiл, жүрдiм-бардым.
- B) Сөз, көркем, әдебиет, ой
- C) Өшiремiн, көшiремiн, жанды қинап
- D) Тiл, жазу, өрнек
- E) Сондықтан, осы, олар

14. Мәтiнде қай ақпарат берiлген жоқ, анықтаңыз:

- A) Сөз – көркем әдебиет тiлiнiң көрiктеу құралы, көркем суреттiң бояуы.
- B) Сөз – көркем әдебиет тiлiнiң бас арқауы.
- C) Сөз – ой өрнегiнiң мағыналы бөлшектерi.
- D) Сөз – көркем суреттiң бейнелеушi материалы.
- E) Сөз – мағынасы бар заттар мен құбылыстардың атаулары.

15. Тек осылай «...» терген сөздерде гана керемет күш-қуат болады.

Көп нүктенiң орнына Сырбай Мәуленовтiң өлеңiнен сөйлемнiң мағынасына қарай сөз қойыңыз.

- A) Емшiлердей
- B) Жыртып-жыртып
- C) Қайта қарап
- D) Өшiрiп
- E) Жанды қинап

Мәтiндi оқып, тапсырмаларды орындаңыз.

Қорқыт

Бiрқатар зерттеулерде Қорқыт жайындағы аңыздар Сыр бойындағы оғыздардың арасында туып, содан бастап түркi тектес халықтар арасында кең етек алған делiнедi. Оның Сыр бойындағы оғыздардың астанасы Жанкент қаласында VIII–IX ғасырлар аралығында өмiр сүргендiгi айтылады.

Халық шежiресiнiң айтуынша, Қорқыт ата тек туыстарының ұнатып қоя салған аты емес. Қорқыт шыр етiп жерге түскенде ол айналасын қоршап отырғандарға, шешесiне кiшкене сәби сияқты болып көрiнбеген, түрi адамға ұқсамайтын қап сияқты болып көрiнген. Жұрт шошып, қашып кеткен, бейшара шешесi гана қасында қалған. Қап емес, адам тапқанын

жүрегі сезген ана гажап заттың аузын аша бастайды. Әлсіз үнді сәбиін көреді. Оны емізеді, баланың жылағанын естиді. Баланың даусын естіп, бағанағы қорқып қашып кеткендер енді қайта жиналады. Балаға «Қорқыт» деген ат қояды. Ол жиырма жасқа толғанда, оған бір көріпкел: «Тек қырық жыл жасайсың», – дейді. Қорқыт енді өлмейтін дүниені іздейді. Өзінің желмаясын ерттеп мініп, ұзақ сапарға аттанады. Жолда Қорқыт жер қазып жатқан бірнеше адамдарды кездестіреді. «Не істеп жатырсыңдар?» – деген оның сұрағына, олар «Қаза болған Қорқытқа қабір қазып жатырмыз?», – деп жауап береді. Бұл жерден де өлімнен қашып құтыла алмайтынын сезген Қорқыт әрі аттанып кете береді. Сөйтіп, Қорқыт осылайша жердің төрт бұрышын айналып шығады, бірақ қайда барса да ол өлімді кездестіре береді. Өлім оны алқымға алса да, Қорқыт қобызын күндіз-түні ойнай береді. Оның орындағаны–өмір әні. Бұл ән әуені аяқталмайынша, өлім оның маңына жақын келуге қорқады. Бірақ аңдып отырған ажал шаршаған Қорқыт қалғып кеткен сәтте жылан боп келіп шағып өлтіреді.

16. Қорқыт шыр етіп дүниеге келгенде неге ұқсаған?

- A) құбыжыққа
- B) қоянға
- C) шалға
- D) қапқа
- E) күшікке

17. Тек қырық жыл жасайтындығын Қорқыт неше жасында білген?

- A) 10
- B) 20
- C) 25
- D) 30
- E) 39

18. Қорқыттың ажалы неден келді?

- A) сарышаяннан
- B) найзағайдан
- C) жыланнан
- D) бір жұтым судан
- E) дауылдан

19. Ажал қорқатын ән:

- A) өлім әні
- B) Қорқыт
- C) Желмая
- D) Ұшардың ұлуы
- E) өмір әні

20. Қорқыт жайлы аңыздар алғаш қайда және кімдердің арасында туып, кең етек алған?

- A) Сыр бойындағы оғыздар арасында
- B) Сыр бойындағы сақтар арасында
- C) Шығыс өңірдегі наймандар арасында
- D) Батыс өңіріндегі оғыздар арасында
- E) Жаркент қаласындағы үйсіндер арасында

1. Қола дәуірі кезіндегі жоғары дін басылары:
 - A) Тайпа көсемдері
 - B) Молдалар
 - C) Қарилар
 - D) Абыздар
 - E) Ақсақалдар
2. Византия елшісі Приисктің Аттила сарайында болған жылы:
 - A) 445 ж.
 - B) 446 ж.
 - C) 447 ж.
 - D) 449 ж.
 - E) 448 ж.
3. Қазақстанда ерте орта ғасырларда ірге тіккен алғашқы феодалдық мемлекет:
 - A) Шығыс түрік қағанаты.
 - B) Батыс Түрік қағанаты.
 - C) Түргеш қағанаты.
 - D) Түрік қағанаты.
 - E) Қарлұқ қағанаты.
4. Қуаңшылық жылдары жасалған ырым атауы:
 - A) Аруақтарға сиыну
 - B) Пұтқа жалбарыну
 - C) Тасаттық
 - D) Көкке табыну
 - E) Жаратушыға жалбарыну
5. Шайбани Әбілқайыр хан болып сайланды:
 - A) 1380 жылы.
 - B) 1430 жылы.
 - C) 1425 жылы.
 - D) 1428 жылы.
 - E) 1420 жылы.
6. Алтын Орда дәуірінен бері келе жатқан күй-аңыздың аты:
 - A) «Ер Қосай»
 - B) «Қобыланды батыр»
 - C) «Орақ – Мамай»
 - D) «Жошы ханның жортуы»
 - E) «Ер Тарғын»
7. XV ғасырдың II жартысында Қазақ хандығы өзінің негізгі күшін жұмсады:
 - A) Жетісудың шығысын басып алуға
 - B) Сарыарқа жерін басып алуға
 - C) Сыр бойындағы қалаларды басып алуға
 - D) Жайық өңірін басып алуға
 - E) Жетісу қалаларын басып алуға
8. Тәуекел хан Мауараннахрға баса көктеп кірген жыл:
 - A) 1588 жылы
 - B) 1590 жылы
 - C) 1598 жылы
 - D) 1599 жылы

Е) 1596 жылы

9. 1681-1685 жылдары жоңғар феодалдары Оңтүстік Қазақстанға бірнеше рет жасаған шабуылы кезінде қиратылған қала:

- А) Түркістан
- В) Самарқан
- С) Сайрам
- Д) Үргеніш
- Е) Сарайшық

10. Атақты жырау, мемлекет қайраткері, қазіргі Павлодар облысының тумасы:

- А) Ақтамберді
- В) Тәтіқара
- С) Бұқар
- Д) Қазтуған
- Е) Үмбетей

11. 1870 жылы Маңғыстау көтерілісінің басшылары өтіп кетуге мәжбүр болды:

- А) Иранға
- В) Ресейге
- С) Қытайға
- Д) Хиуа хандығына
- Е) Кавказға

12. Қазақстанда «Азия комитеті» құрылды

- А) ХІХ ғ. 20-30 жылдары
- В) ХІХ ғ. 40-50 жылдары
- С) ХІХ ғ. 30-40 жылдары
- Д) ХІХ ғ. 10-20 жылдары
- Е) ХХ ғ. басында

13. 1864 жылы көктемде Ресей үкіметі басып алған бекініс

- А) Ташкент
- В) Бұқар
- С) Пішпек
- Д) Түркістан
- Е) Тоқмақ

14. 1812 жылы Бородино шайқасында көрсеткен ерлігі үшін күміс медаль алған қазақ жауынгері:

- А) Нығыманұлы
- В) Әубәкірұлы
- С) Майлыбайұлы
- Д) Ақбайұлы
- Е) Шуашбайұлы

15. «Қазақ шаңырағы» туындысының авторы:

- А) С.Гросс
- В) А.Левшин
- С) А.Плещеев
- Д) Т.Шевченко
- Е) А.Батеньков

16. Столыпин реформасынан кейін Ақмола облысындағы қазақтар санының үлесі

- A) 56,7 %
- B) 73 %
- C) 60,5 %
- D) 36,6 %
- E) 40,8 %

17. Патшаның бұратана халықтарды тыл жұмыстарына алу жөніндегі жарлығы шыққан жыл:

- A) 1916 ж. 23 тамыз
- B) 1917 ж. 26 шілде
- C) 1917 ж. 20 наурыз
- D) 1916 ж. 20 шілде
- E) 1916 ж. 25 маусым

18. Азамат соғысы жылдарында қаза тапқан адамдар саны шамамен:

- A) 12 млн.
- B) 9 млн.
- C) 8 млн.
- D) 10 млн.
- E) 11 млн.

19. 1931-1932 жылдары педагогикалық институттар ашылған Қазақстан қалалары:

- A) Қарағанды, Павлодар
- B) Өскемен, Семей
- C) Орал, Қызылорда
- D) Қостанай, Ақмола
- E) Петропавл, Ақтөбе

20. Ұлы Отан соғысы жылдарында Кеңес Одағы өзінің шамамен қанша халқынан айрылды

- A) 29 млн.
- B) 30 млн.
- C) 27 млн.
- D) 26 млн.
- E) 28 млн.

МАТЕМАТИКА

1. Өрнекті ықшамдаңыз: $65y:5+(171y-95y):19$

- A) $17y$
- B) $107y$
- C) $100y$
- D) $9y$
- E) $14y$

2. $x^4 = x + 1$ теңдеуінің неше шешімі болатынын анықтаңыз.

- A) екі
- B) шешімі жоқ
- C) үш
- D) төрт
- E) бір

3. Өзен ағысының жылдамдығы 2,2 км/сағ. Катердің өз жылдамдығы 15,3 км/сағ. Егер катер өзен ағысымен 3 сағат, ал өзен ағысына қарсы 4 сағат жүрсе, онда катер қандай жол жүргенін табыңыз.

- A) 52,5 км.
- B) 122,5 км.
- C) 104,9 км.
- D) 91,7 км.
- E) 107,1 км.

4. Теңдеуді шешіңіз: $3 \cdot 16^x + 2 \cdot 81^x = 5 \cdot 36^x$

- A) $\frac{2}{3}; 1$
- B) $0; \frac{1}{2}$
- C) 0
- D) 1
- E) $\frac{1}{2}$

5. Теңдеуді шешіңіз: $\log_9(9x) \cdot \log_x \sqrt{3} = \log_{\frac{1}{4}} \sqrt{2}$.

- A) $\frac{1}{3}$.
- B) $\sqrt{3}$.
- C) $\frac{1}{9}$.
- D) 3.
- E) 9.

6. Теңсіздікті шешіңіз: $\frac{x^2 + x - 12}{2 + x^2} < 0$.

- A) $(-4; 3)$.
- B) $(-5; -3)$.
- C) $(-2; 4)$.
- D) $(0; 9)$.
- E) $(-1; 3)$.

7. Теңсіздікті шешіңіз: $\log_{\frac{1}{3}} x < \log_x 3 - \frac{5}{2}$.

- A) $(1; \sqrt{3}) \cup (9; +\infty)$.
- B) $(\sqrt{3}; 9)$.
- C) $(1; +\infty)$.
- D) $(1; 9)$.
- E) $(\sqrt{3}; +\infty)$.

8. $\sqrt[3]{x} - 3 = -2$ теңдеуінің шешімі жатқан аралықты көрсетіңіз:

- A) $[-4; 1) \cup [2; 5)$
- B) $(-5; 5)$
- C) $(3; 5)$
- D) $[-4; 2) \cup (4; 8)$
- E) $[-5; 1)$

9. $\frac{16 \cos^2 \alpha - 16 + 4 \sin^2 2\alpha}{-8 \cos^2 \alpha + 2 \sin^2 2\alpha}$ өрнегінің ықшамдалған түрі:

- A) $4\text{tg}^4\alpha$
- B) $\sin^4\alpha$
- C) $2\text{tg}^4\alpha$
- D) $\cos^4\alpha$
- E) $2\text{ctg}^6\alpha$

10. Есептеңіз $\sin\alpha$, егер $\sin\frac{\alpha}{2} - \cos\frac{\alpha}{2} = 1,4$

- A) 0,96.
- B) 9,6.
- C) 0,9.
- D) -0,96.
- E) -9,6.

11. Теңсіздікті шешіңіз: $\left| \text{ctg}\left(2x - \frac{\pi}{4}\right) \right| < \frac{\sqrt{3}}{3}$

- A) $\left(\frac{7\pi}{24} + \frac{\pi}{2}n; \frac{11\pi}{24} + \frac{\pi}{2}n\right), n \in \mathbb{Z}$
- B) $\left(-\frac{\pi}{24} + \frac{\pi}{2}n; \frac{7\pi}{24} + \frac{\pi}{2}n\right), n \in \mathbb{Z}$
- C) $\left(-\frac{\pi}{24} + \frac{\pi}{2}n; \frac{5\pi}{24} + \frac{\pi}{2}n\right), n \in \mathbb{Z}$
- D) $\left(\frac{\pi}{24} + \frac{\pi}{2}n; \frac{5\pi}{24} + \frac{\pi}{2}n\right), n \in \mathbb{Z}$
- E) $\left(\frac{5\pi}{24} + \frac{\pi}{2}n; \frac{13\pi}{24} + \frac{\pi}{2}n\right), n \in \mathbb{Z}$

12. Геометриялық прогрессияның $b_4 + b_5 = 24$, $b_6 - b_4 = 24$, $S_n = 127$. Осы прогрессияның мүшелерінің санын табыңыз.

- A) $n = 8$.
- B) $n = 9$.
- C) $n = 7$.
- D) $n = 6$.
- E) $n = 10$.

13. $f(x) = \sqrt{\frac{1}{3}x + 6}$ функциясының анықталу облысында алғашқы

функцияның жалпы түрін табыңыз.

- A) $4 \cdot \sqrt{\left(\frac{1}{6}x + 3\right)^3} + C$
- B) $2 \cdot \sqrt{\left(\frac{1}{3}x + 6\right)^3} + C$
- C) $3 \cdot \sqrt{(2x + 18)^3} + C$
- D) $\frac{2}{9} \cdot \sqrt{\left(3x + \frac{1}{6}\right)^3} + C$
- E) $\frac{1}{9} \cdot \sqrt{\left(6x + \frac{1}{3}\right)^3} + C$

14. $f(x) = e^{1+2x} - 4x^3$ функциясының графигіне $x_0 = -0,5$ нүктесінде

жүргізілген жанаманың теңдеуін жазыңыз.

- A) $y = 1 - x$.
- B) $y = x + 1$.
- C) $y = 0,5 - x$.
- D) $y = 2 - x$.
- E) $y = -1 + x$.

15. Қисық сызықты трапецияның ауданы бойынша a параметрінің мәнін

табыңыз, егер $\int_0^a (\sin x + \sqrt{3}\cos x) dx = 2$; $0 < a < \frac{\pi}{2}$

болса,

- A) $\frac{\pi}{3}$
- B) $\frac{\pi}{6}$
- C) $\frac{\pi}{12}$
- D) $\frac{\pi}{8}$
- E) $\frac{\pi}{4}$

16. Теңдеуді шешіңіз: $3 \cdot 4^x + \frac{1}{3} \cdot 9^{x+2} = 6 \cdot 4^{x+1} - \frac{1}{2} \cdot 9^{x+1}$

- A) 2
- B) -2
- C) 1
- D) $\frac{1}{2}$
- E) $-\frac{1}{2}$

17. Теңсіздікті шешіңіз: $|x^2 - 5x| < 6$

- A) $(-1; 2)$.
- B) $(3; 6)$.
- C) $(-1; 3)$.
- D) $(-1; 2) \cup (3; 6)$.
- E) $(2; 6)$.

18. Үшбұрыштың бір бұрышы 75° және сырттай сызылған шеңбердің радиусы 8 болса, онда осы бұрышқа қарсы жатқан қабырғаны табыңыз.

- A) $3\sqrt{2}(2\sqrt{3} - 2)$
- B) $2\sqrt{2}(2\sqrt{3} + 2)$
- C) $4\sqrt{2}(\sqrt{3} + 1)$
- D) $2\sqrt{2}(\sqrt{3} + 1)$
- E) $3\sqrt{2}(\sqrt{3} - 1)$

19. Конустың осьтік қимасының төбесіндегі бұрышы 120° , сырттай сызылған сфера радиусы 4 болса, конустың бүйір бетінің ауданы:

- A) $8\sqrt{3}\pi$
- B) $6\sqrt{3}\pi$

C) $12\sqrt{3}\pi$

D) 8π

E) 6π

20. $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$ параллелепипедінде $\overline{BC} + \overline{C_1 A_1} + \overline{B B_1}$ векторларының қосындысын табыңыз.

A) $\overline{B A_1}$

B) $\overline{B_1 A_1}$

C) $\overline{B A}$

D) $\overline{C_1 A}$

E) $\overline{A B_1}$

21. Сатушы сатып алған көкөністі 10800 теңгеге сатып 10 % зиян шекті.

Сонда:

A) Сатушы көкөністі 12000 теңгеге сатып алған

B) Сатушы 1080 теңгеге зиян шеккен

C) Сатушы көкөністі 12800 теңгеге сатып алған

D) Сатушы көкөністі 10000 теңгеге сатып алған

E) Сатушы көкөністі 11000 теңгеге сатып алған

F) Сатушы 1200 теңгеге зиян шеккен

G) Сатушы 1800 теңгеге зиян шеккен

H) Сатушы 200 теңгеге зиян шеккен

22. $\begin{cases} y + 5 = x^2 \\ x^2 + y^2 = 25 \end{cases}$ теңдеулер жүйесінің $(x_1; y_1)$, $(x_2; y_2)$, $(x_3; y_3)$ шешімдері үшін

$x_1 \cdot y_1 + x_2 \cdot y_2 + x_3 \cdot y_3$ өрнегінің мәнін анықтаңыз.

A) 1

B) 0

C) -12

D) -2

E) -24

F) 12

G) 24

H) 2

23. Бір уақытта ашылған екі кран бассейнді $\frac{5}{6}$ бөлігін 18 минутта

толтырады. Егер оның біреуі екіншісінен бассейнді 18 мин тезірек толтыратын болса, онда әр кран жеке-жеке бассейнді қанша уақытта толтыра алады?

A) 45 мин

B) 50 мин

C) 54 мин

D) 27 мин

E) 25 мин

F) 34 мин

G) 28 мин

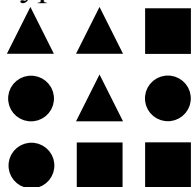
H) 36 мин

24. $2^{x-1} + 2^{x+2} = 36$ теңдеуінің түбірлерінің

A) көбейтіндісі 2-ге тең

- B) қосындысы 2-ге тең
- C) қосындысы 4-ке тең
- D) қосындысы 3-ке тең
- E) қосындысы 1-ге тең
- F) көбейтіндісі 1-ге тең
- G) көбейтіндісі 3-ке тең
- H) көбейтіндісі 4-ке тең

25. Суреттегі фигуралар сандармен белгіленген болса, онда төмендегі суретке қай жауап сәйкес келеді?

- A) 331
- 838
- 822
- B) 332
- 838
- 811
- C) 881
- 313
- 811
- D) 311
- 858
- 811
- E) 338
- 132
- 388
- F) 338
- 131
- 388
- G) 331
- 838
- 811
- H) 338
- 181
- 314

26. Барлық саны $\frac{1}{3^x + 6} \leq \frac{1}{3^{x+1}}$ теңсіздігіне сай келетін сандар интервалдарын көрсетіңіз:

- A) [1;5]
- B) [-5;-3]
- C) [-2;0]
- D) [-1;2]
- E) [0;1]
- F) [2;9]
- G) [4;5]
- H) [-3;3]

27. $\left(\frac{1}{2}\right)^{x^2+x-2} < 4^{x-1}$ теңсіздігінің:

A) ең үлкен бүтін шешімі $x = -4$

B) шешімі $x \in (-\infty; -4)$

C) шешімі $x \in (-4; 1)$

D) ең кіші бүтін шешімі жоқ

E) шешімі $x \in (-\infty; -4) \cup (1; +\infty)$

F) шешімі жоқ

G) ең кіші бүтін шешімі $x = 1$

H) ең үлкен бүтін шешімі жоқ

28. Өрнектің мәнін есептеңіз: $\frac{1 - 2\text{tg}^2 60^\circ}{3\text{tg}^2 30^\circ + 4}$. Өрнекке тең мәндерді және

өрнектерді табыңыз.

A) $\text{tg} 60^\circ$

B) $\text{ctg} 45^\circ$

C) 0

D) $\text{tg} 30^\circ$

E) $\frac{\sin(-45^\circ)}{\cos(-45^\circ)}$

F) 1

G) $\text{tg} 135^\circ$

H) -1

29. $-\arctg 5 + \pi n, n \in \mathbb{Z}$ саны келесі теңдеудің түбірі:

A) $\text{ctgx} = \frac{1}{5}$

B) $\text{tgx} = \frac{1}{5}$

C) $\text{tgx} = -5$

D) $\text{tgx} = -\frac{1}{5}$

E) $\text{ctgx} = 5$

F) $\text{tgx} = 5$

G) $\text{ctgx} = -\frac{1}{5}$

H) $\text{ctgx} = -5$

30. $\text{tg} 20x > 1$ теңсіздігінің шешімінде жататын интервал:

A) $\left(-\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2}\right)$

B) $\left(-\frac{\pi}{16}; \frac{\pi}{40}\right)$

C) $\left(\frac{\pi}{8}; \frac{\pi}{4}\right)$

- D) $\left(-\frac{\pi}{4}; \frac{\pi}{4}\right)$
 E) $\left(0; \frac{\pi}{2}\right)$
 F) $\left(\frac{\pi}{60}; \frac{\pi}{40}\right)$
 G) $\left(\frac{\pi}{80}; \frac{\pi}{40}\right)$
 H) $\left(\frac{\pi}{2}; \pi\right)$

ФИЗИКА

- 10 м/с бастапқы жылдамдықпен қозғалған үдеуі 1 м/с^2 автомобильдің 192 м жол жүргендегі соңғы жылдамдығы
 - 30 м/с.
 - 2,2 м/с.
 - 2 м/с.
 - 4 м/с.
 - 22 м/с.
- Массасы 120 г хоккей шайбысы 15 м/с жылдамдықпен қақпа торына соғылды. Тор шайба бағытымен 5 см – ге созылды. Қақпа торында пайда болған серпімділік күшінің орташа мәні ($g = 10 \frac{\text{М}}{\text{с}^2}$)
 - 270 Н.
 - 600 Н.
 - 500 Н.
 - 240 Н.
 - 750 Н.
- Балалар тапаншасының серіппесі 9,8 Н күштің әсерінен 4 см-ге сығылады. Тапаншадан вертикаль жоғары атылған массасы 1 г оқтың ұшу биіктігі
 - $\approx 10 \text{ м}$
 - $\approx 15 \text{ м}$
 - $\approx 20 \text{ м}$
 - $\approx 25 \text{ м}$
 - $\approx 23,4 \text{ м}$
- Автоматтан атылған оқтың массасы m , жылдамдығы \mathcal{G} . Егер автоматтың массасы оқтың массасынан 500 есе артық болса, онда оның жылдамдығының модулі
 - \mathcal{G} .
 - 500 \mathcal{G} .
 - 5.
 - 0.
 - $\frac{\mathcal{G}}{500}$.
- Массасы 3 кг температурасы $0 \text{ }^\circ\text{C}$ суды қалыпты жағдайда қайнатып, буға айналдыру үшін қажетті жылу мөлшері ($c_{\text{суды}} = 4200 \text{ Дж}/(\text{кг}\cdot^\circ\text{C})$, $r = 2,3 \text{ МДж}/\text{кг}$).
 - 816 Дж

- B) 8,16 Дж
- C) 816 кДж
- D) 8,16 МДж
- E) 8,16 кДж

6. Тыныш тұрған судың 40 м тереңдігіндегі ауа көпіршігінің көлемі 3 мм³. Осы көпіршіктің су бетіне шыққандағы көлемі (процесс изотермалық,

атмосфералық қысым 10^5 Па, $\rho_{\text{су}} = 10^3 \frac{\text{КГ}}{\text{М}^3}$, $g = 10 \frac{\text{М}}{\text{с}^2}$)

- A) 15 мм³.
- B) 120 мм³.
- C) 60 мм³.
- D) 24 мм³.
- E) 12 мм³.

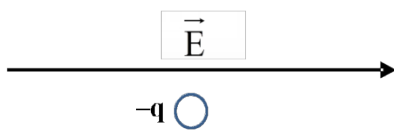
7. Оқушы горизонталь жазықтықта жіпке ілінген шарды бір қалыпты радиусы 0,5 м шеңбер бойымен айналдырады. Шар 60 с-та 30 рет айналса, оның үдеуінің модулі

- A) $\approx 5 \text{ м/с}^2$.
- B) $\approx 0,8 \text{ м/с}^2$.
- C) $\approx 11 \text{ м/с}^2$.
- D) $\approx 10 \text{ м/с}^2$.
- E) $\approx 0 \text{ м/с}^2$.

8. Массасы m дене Жер бетінен h биіктікте болған, содан соң биіктік Δh -қа артқан. Дененің потенциалдық энергиясы:

- A) $mg \Delta h$ -қа артты.
- B) $mg(h + \Delta h)$ -қа артты.
- C) $mg(h + \Delta h)$ -қа кеміді.
- D) $mg \Delta h$ -қа кеміді.
- E) mgh -қа артты.

9. Электр өрісінің кернеулік векторы $8 \cdot 10^6$ В/м. Осы өрістегі теріс зарядталған $-2 \cdot 10^{-7}$ Кл зарядқа әсер ететін күштің модулі мен бағыты

- A) 2,5 Н, оңға
- B) 1,6 Н, оңға
- C) 3,2 Н, жоғары
- D) 1,6 Н, солға
- E) 2,5 Н, солға

10. 10 нКл және 4 нКл нүктелік зарядтар бір-бірінен 50 см қашықтықта орналасқан. Олардың арақашықтығын 5 есе арттыру үшін электр өрісінің

атқаратын жұмысы $\left(k = 9 \cdot 10^9 \frac{\text{Н} \cdot \text{м}^2}{\text{Кл}^2} \right)$

- A) $\approx 0,6$ мкДж.
- B) $\approx 0,4$ мкДж.
- C) $\approx 0,3$ мкДж.
- D) $\approx 0,8$ мкДж.

Е) $\approx 0,2$ мкДж.

11. Катушка индуктивтілігін 4 есе арттырып, конденсатордың электр сыйымдылығын 2 есе кеміткен жағдайда тербелмелі контурдағы еркін электр тербелістерінің жиілігі

А) $\sqrt{2}$ артады.

В) 2 есе артады.

С) 2 есе кемиді.

Д) 4 есе артады.

Е) $\sqrt{2}$ кемиді.

12. Ұзындығы $\ell = 2,45$ м, математикалық маятниктің тербелісінің амплитудасы $A = 1$ см, бастапқы фазасы $\varphi_0 = 0$ болса, оның қозғалыс

теңдеуі ($g = 9,8$ м/с²)

А) $x = 2,45 \cos 0,01t$.

В) $x = 2 \cos 0,01t$.

С) $x = 2 \cos 0,1t$.

Д) $x = 0,01 \cos 2t$.

Е) $x = 0,01 \cos 2,45t$.

13. Айға жіберілген радиосигнал Жерде 2,56 с уақыттан кейін қабылданды. Жерден Айға дейінгі қашықтық ($c = 3 \cdot 10^8$ м/с)

А) $3,84 \cdot 10^8$ м

В) $0,8 \cdot 10^8$ м

С) $4,75 \cdot 10^8$ м

Д) $4,5 \cdot 10^8$ м

Е) $7,5 \cdot 10^8$ м

14. Кеңістіктің қайсібір нүктесіне оптикалық жол айырымы 6 мкм когерентті сәулелер түседі. Егер толқын ұзындығы: а) 500 нм); ә) 480 нм болса, осы нүктедегі интерференция нәтижесі

А) а) жарық өзгермейді; ә) жарық бәсеңдейді

В) а) жарық бәсеңдейді; ә) жарық күшейеді

С) а) жарық бәсеңдейді; ә) жарық бәсеңдейді

Д) а) жарық бәсеңдейді; ә) жарық өзгермейді

Е) а) жарық күшейеді; ә) жарық бәсеңдейді

15. Қараңғыда көп болған адамның көзі жаттыққан соң, сәуле толқындарының ұзындығы 500 нм, ал қуаты $2,1 \cdot 10^{-17}$ Вт жарық қабылдайды. Көздің торына 1 с-та түскен фотон санын анықтаңыз

($c = 3 \cdot 10^8$ м/с; $h = 6,62 \cdot 10^{-34}$ Дж·с)

А) ≈ 560 .

В) ≈ 85 .

С) ≈ 53 .

Д) ≈ 2004 .

Е) ≈ 98 .

16. 60 кВ кернеуде 3 мА ток күшінде жұмыс жасайтын рентген түтігі толқын ұзындығы 10^{-10} м сәуле шығарады. Егер түтіктің ПӘК-і 0,15% болса, секунд сайын шығаратын фотон саны ($h = 6,63 \cdot 10^{-34}$ Дж·с, $c = 3 \cdot 10^8$ м/с)

А) $\approx 5 \cdot 10^{13}$

В) $\approx 3 \cdot 10^{13}$

С) $\approx 14 \cdot 10^{13}$

Д) $\approx 21 \cdot 10^{13}$

Е) $\approx 6 \cdot 10^{13}$

17. Жаңа жыл шыршасы қалалық электр желісіне тізбектеп қосылған он екі электр шамдармен жарықтандырылған. Егер шамның санын онға дейін кемітсе, онда электр желісіндегі энергия шығыны:

- А) өзгермейді.
- В) артады.
- С) теңеледі.
- Д) кемиді.
- Е) артады, кейін кемиді.

18. Соленоидтың ішіндегі магнит өрісінің индукциясы 4 мТл, ал көлденең қимасының ауданы 100 см^2 . Ішіне болат өзекшені енгізгендегі магнит ағыны ($\mu_{\text{болат}}=8000$)

- А) 4 Вб
- В) 3 мВб
- С) 0,32 Вб
- Д) 2 мВб
- Е) 0,5 мВб

19. Айнымалы ток тізбегінде индуктивтілігі 16 мГн катушка және сыйымдылығы 2,5 мкФ конденсатор бар. Резонанс туғызатын токтың циклдік жиілігі

- А) $5 \cdot 10^4$ рад/с.
- В) $5 \cdot 10^{-3}$ рад/с.
- С) $4 \cdot 10^3$ рад/с.
- Д) $4 \cdot 10^4$ рад/с.
- Е) $5 \cdot 10^3$ рад/с.

20. Егер ${}^3_2\text{He}$ ядросында протондарды нейтрондармен, ал нейтрондарды протондармен алмастырып қойса, пайда болған ядроның атомдық номері, массалық саны және химиялық символы:

- А) ${}^3_2\text{He}$
- В) ${}^4_2\text{He}$
- С) ${}^2_1\text{H}$
- Д) ${}^5_3\text{Li}$
- Е) ${}^3_1\text{H}$

21. Металдардың үлкен жылу өткізгіштігі былай түсіндіріледі:

- А) Пішінін сақтағандықтан
- В) Молекулалары белгілі бір ретпен орналасқандықтан
- С) Қысып сығу қиын болғандықтан
- Д) Металдарда бос электрон мөлшері көп болғандықтан
- Е) Молекулалардың потенциалдық энергиясының басымдылығынан
- Ғ) Молекулалары алшақ орналасуынан
- Г) Аққыштық қасиетіне байланысты
- Н) Молекулалардың тартылыс күшінің арттығынан

22. Бір заттың молекулаларының екінші бір заттың молекулаларының араларындағы бос орынға өтіп таралу құбылысы:

- А) Деформация
- В) Конвекция
- С) Конденсация

- D) Кристалдану
- E) Жылулық құбылыс
- F) Брондық қозғалыс
- G) Диффузия
- H) Электрлік құбылыс

23. Дененің ішкі энергиясының жұмыс істеу арқылы өзгерісіне мысалдар:

- A) Шегені балғамен бірнеше рет соғу
- B) Жанып жатқан от
- C) Радиатордағы жылы судың бөлмеге берілуі
- D) Қайықтың теңіз бетінде тұруы
- E) Арамен кескілеп жатқан отын
- F) Пештен жаңа алынған нан
- G) Диірменнен тартылып шыққан ұн
- H) Оттың үстіндегі шәйнек

24. Шағын дене Ox осі бойымен қозғалады. Оның x координатасы t уақытымен $x(t) = 2 + t - t^2$ заңы бойынша өзгереді. Мұнда t уақыт секундпен, ал x – метрмен берілген. Осы дененің Ox осіндегі $t = 1$ с уақыт мезетінде үдеуі неге тең?

- A) 2 м/с^2
- B) 200 м/с^2
- C) -200 м/с^2
- D) 1 м/с^2
- E) $-0,2 \text{ м/с}^2$
- F) -1 м/с^2
- G) -2 м/с^2
- H) -200 мм/с^2

25. Қысты күні қалың қарда шаңғысыз жүру мүмкін емес. Сондай жағдайда шаңғының көмегі өте зор. Шаңғылар ұзындығы 140 – 150 см болатын ағаш бұталарынан жасалады. Ені 30 см-ден төмен болмау керек. Міне осындай шаңғымен массасы 70 кг адам қарға қандай қысым түсіреді?

- A) $\approx 2556 \text{ Па}$
- B) $\approx 2100 \text{ Па}$
- C) $\approx 1500 \text{ Па}$
- D) $\approx 1000 \text{ Па}$
- E) $\approx 556 \text{ Па}$
- F) $\approx 1556 \text{ Па}$
- G) $\approx 723 \text{ Па}$
- H) $\approx 1400 \text{ Па}$

26. Йекульсау-ау-Фьедлум – Исландия аралындағы ең үлкен өзендердің бірі. Бұл өзен Ниагара сарқырамасы сияқты жердің тегіс жеріне шыға бере 44 метрлік кертпештен төмен қарай құлайды. Массасы 100 кг құлаған су ағыны нөлдік деңгейге 3 с-та жетсе қуаты неге тең?

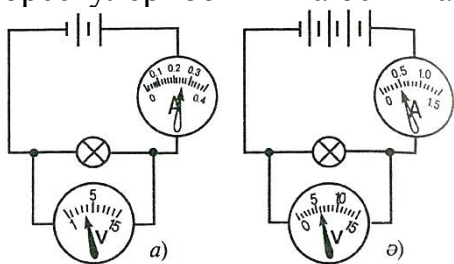
- A) $7,3 \cdot 10^3 \text{ Вт}$
- B) 3,5 кВт
- C) $3,5 \cdot 10^3 \text{ Вт}$
- D) $12,5 \cdot 10^3 \text{ Вт}$
- E) $14,7 \cdot 10^3 \text{ Вт}$
- F) 14,7 кВт
- G) 12,5 кВт

Н) 7,3 кВт

27. Парашютші тұрақты жылдамдықпен түседі, ал оның энергиясы Жермен байланысты біртіндеп кемиді. Осы кезде парашютші мен ауаның

- А) потенциалдық энергиясы өзгермейді
- В) толық механикалық энергиясы өзгермейді
- С) потенциалдық энергиясы толығымен кинетикалық энергияға айналады
- Д) кинетикалық энергиясы толығымен ішкі энергияға айналады
- Е) кинетикалық энергиясы толық механикалық энергияға айналады
- Ғ) кинетикалық энергиясы потенциалдық энергияға айналады
- Г) кинетикалық энергиясы өзгермейді
- Н) потенциалдық энергиясы ішкі энергияға айналады

28. Электр шамын алдымен *a*-суретте берілген электр тізбегіне, содан кейін *ә*-суреттегі тізбекке жалғаған. Бірінші және екінші тізбектегі құралдардың көрсетулері бойынша осы шамның кедергісін анықтаңыз:

- А) 1,2 Ом
- В) 2 Ом
- С) 12 Ом
- Д) 0,3 Ом
- Е) 40 Ом
- Ғ) 4 Ом
- Г) 30 Ом
- Н) 20 Ом

29. Қатаңдығы 0,49 Н/м болатын серіппеге ілінген массасы 50 г жүк тербеліс жасайды. Математикалық маятниктің тербеліс жиілігі серіппелі маятниктің жиілігіне тең болу үшін математикалық маятниктің ұзындығы қандай болу керек?

- А) 1 м
- В) 5 м
- С) 10 м
- Д) 50 м
- Е) 0,1 м
- Ғ) 1 см
- Г) 100 см
- Н) 10 см

30. Егер контурдың сыйымдылығын 3 есе арттырса, оның өздік тербелістерінде қандай өзгеріс болады? Контурдың актив кедергісі ескерілмейді.

- А) 9 есе артады
- В) 3 есе артады
- С) 3 есе кемиді
- Д) 6 есе кемиді
- Е) 1,5 есе артады

- F) 9 есе кемиді
- G) 6 есе артады
- H) ештеңе өзгермейді

ХИМИЯ

1. Қалыпты жағдайда 6 г сутектің алатын көлемі 6 г метанның алатын көлемінен ...
 - A) 6 есе үлкен.
 - B) 7 есе үлкен.
 - C) 10 есе үлкен.
 - D) 8 есе үлкен.
 - E) 9 есе үлкен.
2. Fe^{3+} -тің электрондық конфигурациясы:
 - A) ... $3d^6 4s^2$
 - B) ... $3d^6 4s^0$
 - C) ... $3d^3 4s^0$
 - D) ... $3d^4 4s^0$
 - E) ... $3d^5 4s^0$
3. $NaClO_4$ -дағы π -байланыстардың саны
 - A) 7
 - B) 3
 - C) 6
 - D) 4
 - E) 5
4. Температура $40^\circ C$ -қа көтеріліп, реакция жылдамдығы 16 есе артқандағы, температуралық коэффициент
 - A) 4
 - B) 3
 - C) 3,5
 - D) 2,5
 - E) 2
5. Концентрациясы 3 моль/л натрий хлориді ерітіндісінің диссоциациялану дәрежесі 60% болса, 1 л ерітіндідегі барлық бөлшектердің зат мөлшері
 - A) 4,4 моль
 - B) 5,0 моль
 - C) 4,2 моль
 - D) 4,6 моль
 - E) 4,8 моль
6. Сутек бойынша тығыздығы 18-ге тең қоспадағы озон мен оттектің көлемдік үлесі:
 - A) 15% - O_3 ; 85% - O_2
 - B) 35% - O_3 ; 65% - O_2
 - C) 55% - O_3 ; 45% - O_2
 - D) 25% - O_3 ; 75% - O_2
 - E) 5% - O_3 ; 95% - O_2
7. 1 л сумен әрекеттескенде 2% барий гидроксидінің ерітіндісін алу үшін қажетті барийдің зат мөлшері

- A) 0,119 моль
- B) 0,320 моль
- C) 0,201 моль
- D) 0,351 моль
- E) 0,015 моль

8. Барий гидроксидінің ерітіндісіне күкіртсутекті артық мөлшерде өткізгенде түзіледі:

- A) $\text{Ba}(\text{SO}_4)$
- B) $\text{Ba}(\text{HS})_2$
- C) $\text{Ba}(\text{OH})_2$
- D) BaS
- E) BaSO_3

9. Фтордан йодқа қарай атомдардың ядро заряды артқан сайын

- A) балқу, қайнау температурасы кеміп, электртерістігі кемиді
- B) балқу, қайнау температурасы өзгермейді, электртерістігі кемиді
- C) балқу, қайнау температурасы артады, электртерістігі кемиді
- D) балқу, қайнау температурасы артып, электртерістігі артады
- E) балқу, қайнау температурасы өзгеріп, электртерістігі кемиді

10. Өткір тұншықтырғыш иісі бар түссіз А газы тұншықтырғыш, шіріген жұмыртқаның иісі бар, улы, түссіз Б газымен әрекеттескенде сары түсті жай зат түзіледі. А және Б газдары

- A) H_2SO_4 және SO_3
- B) SO_3 және H_2S
- C) H_2SO_4 және SO_2
- D) H_2S және SO_2
- E) H_2SO_3 және SO_2

11. 10,7 г аммоний хлориді кальций гидроксидімен әрекеттескенде 4 л аммиак алынса, түзілген өнімнің шығымы

- A) 89,28%
- B) 58,68%
- C) 69,78%
- D) 72,88%
- E) 47,58%

12. Құрамында 5 % қоспасы бар 64,2 г натрий карбонатына құмды қосып балқытқанда түзілетін натрий силикатының массасы:

- A) 74 г.
- B) 72 г.
- C) 73,5 г.
- D) 70,2 г.
- E) 71 г.

13. Мысты оттегінің ағынында қыздырғанда пайда болған заттан 3,2 г мыс (II) сульфаты алынған. Мыстың массасы

- A) 2,82 г
- B) 1,28 г
- C) 3,51 г
- D) 1,46 г
- E) 3,32 г

14. 1,11 г сілтілік металл сумен әрекеттескенде 0,16 г сутек түзіледі. Осы металл

- A) Li
- B) Na
- C) K
- D) Rb
- E) Cs

15. 0,1 моль темір CuSO_4 -тің 75 г 20%-тік ерітіндісімен әрекеттескенде түзілетін мыстың массасы

- A) 6,4 г
- B) 17,2 г
- C) 12,8 г
- D) 12,0 г
- E) 6,0 г

16. Тірі ағзада энергия көзі глюкозаның тотығуы

36 г глюкоза тотыққанда бөлінетін жылу мөлшері (кдж)

- A) 643
- B) 893
- C) 643
- D) 583
- E) 563

17. Ауа бойынша тығыздығы 4,414-ке тең алканның толық жану теңдеуіндегі коэффициенттер қосындысы

- A) 36
- B) 25
- C) 28
- D) 34
- E) 26

18. Бутен-1-ден бутен-2 алу үшін төмендегі заттардың қолданылу реті: 8. хлорсутек; 6. KOH-тың ерітіндісі; 5. H_2SO_4 (конц), t° ;

- A) 6,5,8.
- B) 8,5,6.
- C) 5,8,6.
- D) 8,6,5.
- E) 6,8,5.

19. Барлық заттары $\text{Cu}(\text{OH})_2$ -мен әрекеттесетін топ заттар тобы:

- A) $\text{C}_3\text{H}_8\text{O}_3$; $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$ (глюкоза).
- B) CH_3COH ; $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$.
- C) CH_3COOH ; $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$ (глюкоза).
- D) $\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$; $\text{C}_3\text{H}_8\text{O}_3$.
- E) H_2O ; CH_3COH .

20. 8,9 г β – аминпропион қышқылы 3,2 г метанолмен әрекеттескенде түзілген күрделі эфирдің зат мөлшері (моль)

- A) 0,5
- B) 0,2
- C) 0,3
- D) 0,1
- E) 0,4

21. 28,8 г Al_4C_3 судың артық алынған мөлшерімен әрекеттескенде неше литр (қ.ж.) метан түзіледі?

- A) 11,2 л
- B) 44,8 л
- C) 33,6 л
- D) 6,72 л
- E) 22,4 л
- F) 26,88 л
- G) 7,52 л
- H) 13,44 л

22. Фенолдарға жататын қосылыстың формуласы

- A) $C_6H_5O_2$
- B) $C_2H_6O_2$
- C) $C_3H_8O_2$
- D) C_3H_6O
- E) C_6H_6O
- F) $C_6H_4O_2$
- G) C_3H_8O
- H) $C_3H_6O_2$

23. Құрамында –ОН тобы бар заттар қатары:

- A) глюкоза және фенол
- B) этанол және стирол
- C) метанол және метаналь
- D) бензол және метанол
- E) стирол және бензол
- F) метаналь және этаналь
- G) фенол және толуол
- H) толуол және этанол

24. Көп негізді қышқыл, орта тұз және қышқыл тұз формулалары ретпен жазылған қатар

- A) Na_2CO_3 , HCl , $Cu(OH)_2$
- B) H_2SiO_3 , $Ca_3(PO_4)_2$, $CaHPO_4$
- C) H_2CO_3 , $Ca(HCO_3)_2$, KOH
- D) H_2S , Na_2SiO_3 , NaH_2PO_4
- E) $MgOHCl$, CH_3COOH , $KClO_3$
- F) $NaHSO_4$, H_2S , $Ba(OH)_2$
- G) Na_2HPO_4 , HNO_3 , $Mg(NO_3)_2$
- H) H_3PO_4 , Na_2SO_4 , $NaHSO_3$

25. Орын басу реакциясына қай схема сай келеді?

- A) $CH_4 + O_2 \rightarrow CO_2 + H_2O$
- B) $C_2H_4 + Cl_2 \rightarrow C_2H_4Cl_2$
- C) $2CH_4 \rightarrow C_2H_2 + 3H_2$
- D) $CH_4 + Br_2 \rightarrow CH_3Br + HBr$
- E) $C_2H_6 \rightarrow C_2H_4 + H_2$
- F) $C_6H_{14} \rightarrow C_6H_6 + 4H_2$
- G) $C_2H_6 + HNO_3 \rightarrow C_2H_5NO_2 + H_2O$
- H) $CH_4 + Cl_2 \rightarrow CH_3Cl + HCl$

26. 5 моль сынап (I) оксидіндегі оттегі атомдарының саны:

- A) $1,5 \cdot 10^{23}$
- B) $3 \cdot 10^{23}$
- C) $2,0 \cdot 10^{24}$

- D) $3 \cdot 10^{24}$
E) $1,2 \cdot 10^{25}$
F) $6 \cdot 10^{22}$
G) $1,8 \cdot 10^{23}$
H) $2,4 \cdot 10^{23}$
27. Сұлы ерітіндіде сатылап диссоциацияланады:
A) H_3PO_4
B) K_2S
C) K_3PO_4
D) K_2SO_4
E) $KHSO_4$
F) $NaOH$
G) $NaCl$
H) H_2S
28. Глюкозаны күміс оксидінің аммиактағы ерітіндісімен тотықтырғанда түзіледі:
A) глицерин мен аммиак
B) глицерин мен жоғарғы карбон қышқылы
C) этиленгликоль мен біратомды спирттер
D) этилацетат пен күміс оксиді
E) этанол мен күміс оксиді
F) глюкон қышқылы мен су
G) глюкон қышқылы мен металдық күміс
H) сорбит мен металдық күміс
29. Метиламиналынады:
A) нитрометан мен сутектен
B) аминсірке қышқылы мен аммиактан
C) метан мен азоттан
D) метанол мен азот қышқылынан
E) хлорметан мен аммиактан
F) бромметан мен аммиактан
G) хлорсутек пен аммиактан
H) хлорметан мен азоттан
30. Формуласында 13 атом бар тұз
A) алюминий сульфаты
B) магний сульфаты
C) темір (III) нитраты
D) калий ортофосфаты
E) кальций нитраты
F) магний хлориді
G) кальций карбонаты
H) натрий карбонаты

БИОЛОГИЯ

1. Жапырақтың жұмсақ бөлігін құрайтын жасыл ұлпа ... жатады.
A) түзуші ұлпаға
B) жабын ұлпасына
C) механикалық ұлпаға
D) негізгі ұлпаға

- Е) өткізгіш ұлпасына
2. Инжугүлдің түрі өзгерген жер асты өркені:
- А) Сояулар.
 - В) Шырынды сабақ.
 - С) Тамырсабақ.
 - Д) Пиязшық.
 - Е) Түйнек.
3. +10 градуста өне бастайтын өсімдік:
- А) Қауын
 - В) Асқабақ
 - С) Күнбағыс
 - Д) Бидай
 - Е) Қияр
4. Қосмекенділердің дернәсілдері тыныс алады
- А) Өкпесімен.
 - В) Ауа түтіктерімен.
 - С) Ауа қапшықтарымен.
 - Д) Терісімен.
 - Е) Желбезектерімен.
5. Жануарлардың ішегінде тіршілік ететін құрттар
- А) Сорғыш құрттар
 - В) Жұмыр құрттар
 - С) Қылқұрт
 - Д) Сирекқылтанды құрттар
 - Е) Жалпақ құрттар
6. Теңіздерде, жартастарда, былқылдақденелілердің бақалшықтарында, ағаш діндерінде өседі
- А) Хамесифондар
 - В) Носток
 - С) Осциллятория
 - Д) Хроококкалар
 - Е) Гормогониялар
7. Қырықбуынның жаздық өркені
- А) Қоңыр
 - В) Қара
 - С) Ақ
 - Д) Жасыл
 - Е) Қызыл
8. Тамырсабағының қосалқы бұтақтары бар споралы өсімдік:
- А) Ақ мүк
 - В) Балдыр
 - С) Қырықбуын
 - Д) Емен
 - Е) Көкек зығыры
9. Мақтаның биіктігі
- А) 2,5-3,5метр
 - В) 3-4 метр
 - С) 2-3 метр
 - Д) 1,5-2 метр

- Е) 2-2,5метр
10. Гидра денесінің сыртқы қабатындағы ядросы ірі, өте ұсақ жасушалары
- А) Аралық жасушалар
 - В) Атпа жасушалар
 - С) Жүйке жасушалары
 - Д) Бұлшықет жасушалары
 - Е) Асқорыту жасушалары
11. Құс пен аңның 45 түрін жүйелеген ғалым
- А) П.Паллас
 - В) А.Ковшарь
 - С) Б.Хохлов
 - Д) П.Северцов
 - Е) Б.Селевин
12. Жұтқыншақпен жалғасатын
- А) Ішкі құлақ
 - В) Сыртқы құлақ
 - С) Ортаңғы және ішкі құлақ
 - Д) Сыртқы және ортаңғы құлақ
 - Е) Ортаңғы құлақ
13. Нейронның бойымен қозудың дұрыс бағытын тап
- А) Дене – аксон – дендриттер
 - В) Дендриттер – дене – аксон
 - С) Дендриттер – аксон – дене
 - Д) Дене – дендриттер – аксон
 - Е) Аксон – дене – дендриттер
14. Бұлшықет жұмысы оң әсерін тигізеді:
- А) Тек сүйекке.
 - В) Тек жүрекке.
 - С) Тек бұлшықетке.
 - Д) Тіршілік, іс әрекеттің біраз түріне.
 - Е) Түгел ағзаға.
15. Сүйектің қай бөлігі қан түзейді
- А) Қызыл сүйек кемігі
 - В) Сары сүйек кемігі
 - С) Сүйек ұлпасы
 - Д) Шеміршек
 - Е) Бұғана
16. Егер центромера хромосоманың ұшында орналасса, онда хромосоманың бұл типі былай аталады:
- А) Метацентрлі.
 - В) Акроцентрлі.
 - С) Субметацентрлі.
 - Д) Телоцентрлі.
 - Е) Спутникті.
17. Саңырауқұлақтарда тыныс алу кемістігінен болатын мутация:
- А) Гендік.
 - В) Геномдық.
 - С) Хромосомалық.
 - Д) Модификациялық.

- Е) Цитоплазмалық.
18. Биопозз теориясын ашқан ғалым:
- А) Л. Пастер
 - В) Т. Виноградский
 - С) Э. Геккель
 - Д) Ч. Дарвин
 - Е) Д. Бернал
19. Псилофиттер:
- А) Алғашқы құрлық өсімдіктері
 - В) Теңіз балдырлары.
 - С) Мүктәрізді өсімдіктер.
 - Д) Қырықбуындар.
 - Е) Жабық тұқымды өсімдіктер.
20. Суда тіршілік ететін ағзаларды атайды:
- А) Жүйелер.
 - В) Тұқымдастар.
 - С) Гидробионттар.
 - Д) Бентостар.
 - Е) Планктондар.
21. Биотехнология объектілері:
- А) пластмасса
 - В) шырша сүрегі
 - С) микроорганизмдер
 - Д) химия өнімдері
 - Е) саңырауқұлақтар
 - Ғ) бояу
 - Г) феромондар
 - Н) гидросфера
22. Ұрықтық ұқсастық заңын ашқан ғалым:
- А) А.О.Ковалевский
 - В) И.И.Мечников
 - С) А.Н.Северцов
 - Д) И. Чагиров
 - Е) К.М.Бэр
 - Ғ) Ф.Мюллер
 - Г) Э.Геккель
 - Н) Қ.Баймұханбетов
23. Жыныс жасушаларының дамып жетілуі:
- А) овогенез
 - В) спорогенез
 - С) овоциттер
 - Д) сперматогенез
 - Е) гаметогенез
 - Ғ) жұмыртқа жасуша
 - Г) сперматозоид
 - Н) бүршік
24. Жапырақтағы тыныс саңылауының қызметі:
- А) артық суды буландырады
 - В) оттегін шығарады

- C) органикалық затты қорға жинайды
 - D) жасымықша орналасады
 - E) көмірқышқыл газын шығарады
 - F) жеміс түзеді
 - G) тұқым дамиды
 - H) маңызы жоқ
25. Сабағы өте көп буын және буынаралықтарынан тұратын өсімдік:
- A) мүк
 - B) плаун
 - C) қырықбуын
 - D) қырықжапырақ
 - E) шаңжапырақ
 - F) балдыр
 - G) шырша
 - H) арша
26. Тері ауруының паразиті:
- A) құрғамыш
 - B) трипаносома
 - C) қантұрғын
 - D) лейшмания
 - E) лямблия
 - F) дизентерия амёбасы
 - G) сувойка
 - H) опалина
27. Эпидермистің қалыңдығы 0,5-2,3 мм болатын жер:
- A) мойын
 - B) арқа
 - C) бел
 - D) кеуде
 - E) алақан
 - F) аяқ
 - G) қол
 - H) бас
28. Тірі ағзаларды жүйелеудегі негізгі өлшем бірлік:
- A) түр
 - B) туыс
 - C) тұқымдас
 - D) отряд
 - E) класс
 - F) тип
 - G) қатар
 - H) дүние
29. Өсімдіктер ... жатады.
- A) продуценттерге
 - B) редуценттерге
 - C) консументтерге
 - D) вирустарға
 - E) бактериофагтарға
 - F) микроағзаларға

- G) автотрофтыларға
 - H) ыдыратушыларға
30. Тіршілікке тән бастапқы ең қарапайым деңгей:
- A) молекулалық-генетикалық
 - B) жасушалық
 - C) ұлпалық
 - D) мүшелік
 - E) популяциялық-түрлік
 - F) биогеоценоздық
 - G) биосфералық
 - H) ағзалық

ГЕОГРАФИЯ

1. Дүние жүзін алғаш рет айналып шыққан саяхатшы:
- A) Ф.Магеллан
 - B) Дж.Кук
 - C) Васко да Гама
 - D) Х.Колумб
 - E) Н.М.Пржевальский
2. Жер бетінін қағазға кішірейтіліп түсірілген нұсқасы
- A) План
 - B) Сурет
 - C) Карта
 - D) Жер бедері
 - E) Фотосурет
3. Павлодарда буланушылық 500 мм, ал жауын-шашын 352 мм болғанда ылғалдану коэффициентін тап
- A) 0,50
 - B) 0,19
 - C) 1,42
 - D) 0,26
 - E) 0,70
4. Солтүстік және оңтүстік жарты шарлардың 30°– 60° ендіктеріндегі белдеу:
- A) Поляр
 - B) Экваторлық
 - C) Қоңыржай
 - D) Субэкваторлық
 - E) Субтропиктік
5. Дүние жүзіндегі халықтар ... нәсілге бөлінген
- A) 1.
 - B) 4.
 - C) 5.
 - D) 2.
 - E) 3.
6. Солтүстік Мұзды мұхит табиғатын зерттеуге үлес қосқан саяхатшылар
- A) Г.Седов, Ю.Шмидт, В.Баренц
 - B) Ю.Шмидт, Ф.Белингаузен, М.Лазарев
 - C) Г.Седов, Р.Скот, Р.Стенли

Д) Р.Пири, П.П.Семенов, А.Тасман

Е) В.Беринг, Д.Ливингстон, Ф.Нансен

7. Күн жылуының мөлшері мен ылғалдың әркелкілігіне байланысты табиғат зоналарының ауысу заңдылығы -

А) ендік зоналылық.

В) аоналылық.

С) полярлық белдеу.

Д) мұхиттық белдеу.

Е) биіктік зоналылық.

8. Дүние жүзіндегі ең терең - Мариан шұңғымасы ашылды

А) 1950 жылы

В) 1955 жылы

С) 1960 жылы

Д) 1957 жылы

Е) 1959 жылы

9. Сырдария (Яксарт) мен Әмудария (Окс) жөнінде дұрыс мәлімет қалдырған:

А) Чжан Цянь.

В) Страбон.

С) Птоломей.

Д) Сюань-Цзан.

Е) Ибн-Хаукаль.

10. Тектоникалық көлдер:

А) Жер қыртысының майысқан бөлігіндегі көлдер.

В) Төмен түскен ойыстар мен жарықтарда пайда болған көлдер.

С) Түбіс тегіс ойыстардың суға толып, шағын көлдерге айналуы.

Д) Биік тауларда қар сызығы маңында аяздық үгілу нәтижесінде пайда болған көлдер.

Е) Мұз басқан аудандардағы көлдер.

11. Солтүстік Қазақстан жазығының өзендері мен көлдерінде Солтүстік Америкадан әкелініп, жерсіндірілген жануар:

А) Сұңқар

В) Ондатр

С) Дуадак

Д) Тырна

Е) Тоқылдак

12. Соңғы жылдары Алматы қорығынан ... кездестіреміз.

А) су тышқандарын, қабанды

В) қызғылт фламинго, пеликанды

С) қара аист, аққу, бакланды

Д) тиін, сасық күзен, бизондарды

Е) аю, қасқырды

13. Халықтың көшіп-қонуы:

А) Мегалополис

В) Табиғи өсуі

С) Миграция

Д) Урбандалу

Е) Агломерация

14. Энергияны көп қажет ететін металдар:

- A) Алтын, платина
 - B) Күміс, вольфрам
 - C) Титан, алюминий
 - D) Магний, қорғасын
 - E) Мыс, мырыш
15. Төменвольтты аппаратура шығаратын зауыт
- A) Оралда.
 - B) Алматыда.
 - C) Қарағандыда.
 - D) Астанада.
 - E) Таразда.
16. Дамушы елдердің көшбасында тұрғандар.
- A) Сингапур, Тайвань, Корея.
 - B) Жапония, Индонезия, Қытай.
 - C) Үндістан, Бразилия, Мексика.
 - D) Аргентина, Чили, Парагвай.
 - E) Үндістан, Пәкістан, Мьянма.
17. Парсы шығанағында мұнай өндіруден алдыңғы орында:
- A) Кувейт.
 - B) Ирак.
 - C) Катар.
 - D) ОАР.
 - E) Сауд Аравиясы.
18. Украина елінде көлік желісінде басты орынды алады:
- A) Құбыр.
 - B) Автомобиль.
 - C) Темір жол.
 - D) Әуе.
 - E) Су.
19. Батыс Еуропадағы халқы көп ел
- A) Франция
 - B) Ұлыбритания
 - C) Италия
 - D) Австрия
 - E) Германия
20. Жапония қара металлургиясына шикізат беретін ел
- A) Канада
 - B) Бразилия
 - C) АҚШ
 - D) Үндістан
 - E) Австралия
21. Мұхит аралдары бөлінеді:
- A) Меланезия
 - B) Микронезия
 - C) Полинезия
 - D) Жаңа Гвинея
 - E) Мононезия
 - F) Мезонезия
 - G) Макронезия

Н) Гавай аралдары

22. Қазақстан солтүстіктен оңтүстікке қарай ... созылып жатыр.

- A) 5000 км-ге
- B) 4500км-ге
- C) 4000км-ге
- D) 1600км-ге
- E) 3000км-ге
- F) 2500 км-ге
- G) 1800 км-ге
- H) 2800 км-ге

23. Ылғалдылық коэффициенті ең төмен жерлер:

- A) Үстірт
- B) Батыс Алтай
- C) Тянь-Шань тауы
- D) Торғай ойпаты
- E) Батыс Сібір
- F) Мұғалжар
- G) Жалпы Сырт
- H) Мойынқұм

24. Қазақстанның батыс экономикалық ауданының құрамына кіретін облыстар:

- A) Атырау
- B) Ақмола
- C) Көкшетау
- D) Қызылорда
- E) Қостанай
- F) Ақтөбе
- G) Маңғыстау
- H) Жамбыл

25. Сарқылмайтын ресурстар:

- A) Жел энергиясы
- B) Ауа массалары
- C) Су
- D) Күн сәулесі
- E) Топырақ
- F) Пайдалы қазбалар
- G) Өсімдіктер
- H) Жануарлар

26. Қазақстанмен шектеспейтін елдер:

- A) Иран
- B) Ресей
- C) Өзбекстан
- D) Түркия
- E) Қырғызстан
- F) Қытай
- G) Түркіменстан
- H) Әзербайжан

27. Солтүстік мұзды мұхит орналасқан белдеу:

- A) Тропиктік

- В) Субтропиктік
 - С) Арктикалық
 - Д) Субарктикалық
 - Е) Қоңыржай
 - Ғ) Экваторлық
 - Г) Субэкваторлық
 - Н) Муссондық
28. Каспий маңы ойпатының негізгі байлығы:
- А) Мұнай
 - В) Газ
 - С) Көмір
 - Д) Темір
 - Е) Мыс
 - Ғ) Мырыш
 - Г) Қорғасын
 - Н) Алюминий
29. Жер өз осінен айналуы:
- А) Жазғы тоқырау жүреді
 - В) Күзгі тоқырау жүреді
 - С) Кібісе жылы болады
 - Д) 24 сағатқа тең
 - Е) Климаттың өзгерісіне әкеледі
 - Ғ) Күн мен түннің ауысуына әкеледі
 - Г) Поляр күні орнайды
 - Н) Поляр түні орнайды
30. Кенді Алтайдағы титан, магний, алтынның қомақты қоры шоғырланған жерлер
- А) Бақыршық
 - В) Малеев
 - С) Риддер
 - Д) Тишин
 - Е) Грехов
 - Ғ) Зырян
 - Г) Николаев
 - Н) Большевик

ТАРИХ

1. Франк мемлекетінде салық жинайтын, әскерге басшылық жасайтын, сот ісін жүргізетін басшы:
- А) Король
 - В) Барон
 - С) Граф
 - Д) Маркиз
 - Е) Герцог
2. Экономикада мемлекеттік реттеудің қажеттілігін негіздеген экономист:
- А) С.Витте.
 - В) Джон М.Кейнс.
 - С) Г.Гувер.
 - Д) Г.Вильсон.

- Е) Т.Рузвельт.
3. 1940 ж. Жапония, Германия, Италия құрған соғыс одағы:
- А) «Берлин-Рим одағы»
 - В) «Үлкен Үштік»
 - С) «Қасиетті одақ»
 - Д) «Антикоминтерндік пакт»
 - Е) «Үштік пакт»
4. XVII ғ. басына қарай Батыс Еуропа елдерінің ішінде сауда және отарлық біріншілікті иемденген мемлекет:
- А) Голландия
 - В) Испания
 - С) Франция
 - Д) Португалия
 - Е) Англия
5. Қырымның Ресейге қосылу жылы:
- А) 1783 ж.
 - В) 1756 ж.
 - С) 1649 ж.
 - Д) 1612 ж.
 - Е) 1581 ж.
6. Секуляризация дегеніміз ...
- А) қоғамның жаңаруы
 - В) өмірдің дін ықпалынан азат етілуі
 - С) талапқа сай технологияны жаңартуы
 - Д) азаматтық қоғамның қалыптасуы
 - Е) қалалардың басымдылыққа ие болуы
7. Г.Ю. Цезарь үкімет билігін алған жыл:
- А) Б.з.б 46ж.
 - В) Б.з.б 49ж.
 - С) Б.з.б 45ж.
 - Д) Б.з.б 47ж.
 - Е) Б.з.б 50ж.
8. Ежелгі Грекияда «Арыстандар қақпасы» арқылы кіруге болатын қала:
- А) Фест
 - В) Кносс
 - С) Микены
 - Д) Афины
 - Е) Пилос
9. Константинопольді басып алған түрік сұлтаны:
- А) I Сүлеймен.
 - В) Селим.
 - С) I Мұрад.
 - Д) II Мехмед.
 - Е) Иылдырым Баязит.
10. Аса ірі кітапханасы бар Араб халифатының қаласы:
- А) Дамаск.
 - В) Каир.
 - С) Таиф.
 - Д) Бағдад.

Е) Жидда.

11. АҚШ фабрикалық жүйе енгізіле бастаған кезең:

А) XX ғ. басынан.

В) XVIII ғ. ортасынан.

С) XIX ғ. аяғынан.

Д) XVIII ғ. аяғынан.

Е) XIX ғ. екінші жартысынан.

12. Географиялық ашулардан кейін әлемдік сауданың басты орталығы болған порт

А) Генуя.

В) Лондон.

С) Антверпен.

Д) Венеция.

Е) Лиссабон.

13. Революциялық романтизмнің өкілі болған ағылшын ақыны:

А) И.В.Гете

В) Д.Байрон

С) В.Гюго

Д) О.Бальзак

Е) Г.Гейне

14. Днепрдің бойында салынған «орыс қалаларының анасы» атанған қала:

А) Владимир

В) Новгород

С) Киев

Д) Суздаль

Е) Мәскеу

15. Жапонияның 1939 жылы Монғолияға жасаған басқыншылық шабуылының нәтижесі:

А) Оңтүстік-шығысын иеленді

В) Толық бағындырды

С) Тең құқылы келісім жасады

Д) Кеңес елімен бөліске салды

Е) Кері шегінді

16. Я.Кадар басқарған Шығыс Еуропадағы социалистік ел:

А) Болгария.

В) Польша.

С) ГДР.

Д) Венгрия.

Е) Югославия.

17. Антанта әскери-саяси одаққа біріккен мемлекеттер:

А) Англия, Франция, Ресей.

В) Австро-Венгрия, Италия, Германия.

С) Осман империясы, Германия, Италия.

Д) Англия, Франция, АҚШ.

Е) АҚШ, Ресей, Жапония.

18. 1974 жылы 25 сәуір Португалияда болған төңкерістің атауы:

А) Сәуір төңкерісі.

В) Қара полковниктер төңкерісі.

С) Барқыт төңкерісі.

- D) Мәдени төңкеріс.
E) Қызыл қалампыр революциясы.
19. Португалия Европалық Одақ мүшелігіне қабылданды:
A) 1977 ж.
B) 1980 ж.
C) 1988 ж.
D) 1987 ж.
E) 1986 ж.
20. Соғыс аяғында атом ядросына тәжірибе жүргізген бір топ кеңес ғалымдарының басшысы:
A) А.Ф.Иоффе.
B) М.В.Келдыш.
C) Е.О.Патон.
D) И.В.Курчатов.
E) И.П.Бардин.
21. Халық Қаһарманы атағына ие болған Ұлы Отан соғысының батырлары:
A) М.Ғабдуллин
B) Б.Момышұлы
C) Х.Қайдауов
D) Ж.Ағаділов
E) Н.Әбдіров
F) Б.Бейсекбаев
G) Т.Тоқтаров
H) М.Маметова
22. «Капиталға қарсы орыс-қырғыз одағы» ұйымының ереуіліне басшылық еткендер:
A) М.Гаврилов
B) А.Виноградов
C) П.Топорнин
D) Л.Байшағыров
E) З.Космодемьянский
F) А.Бірімжанұлы
G) С.Невзоров
H) Б.Сыртанов
23. 1863 жылдары Ресей құрамына өткен қазақ рулары:
A) албан
B) қоңырат
C) найман
D) керей
E) қаңлы
F) үйсін
G) жалайыр
H) бестаңбалы
24. 1822 жылғы «Жарғы» бойынша енгізілген басқару жүйесі:
A) демократиялық
B) округтік
C) азаматтық
D) хандық
E) әскери-азаматтық

- F) билер кеңесі
G) монархия
H) хандық сот
25. Торғай көтерілісінің жетекшілері:
A) Кейкі Көкімбайұлы
B) Ұзақ Саурықов
C) Амангелді Иманов
D) Оспан Шоңов
E) Жәмеңке Мәмбетов
F) Тоқаш Бокин
G) Бекболат Әшекеев
H) Әбдіғапар Жанбосынов
26. Монғол шапқыншылығына дейінгі кезеңде салынған сәулет ескерткіштері:
A) Йасауи кесенесі
B) Бабаджа-қатын кесенесі
C) Айша-бибі кесенесі
D) Жошы хан кесенесі
E) Алаша хан кесенесі
F) Рабиға Сұлтан Бегім кесенесі
G) Дәуітбек кесенесі
H) Ақыртас ғимараты
27. Қазақ хандығында бірнеше ұлысты құрған басқару құрылымы:
A) Аймақ
B) Ру
C) Жүз
D) Ауыл
E) Хандық
F) Ауылбасы
G) Арыс
H) Ата-аймақ
28. XVIII-XIX ғасырларда Кіші жүзде болған көтерілістің басшылары:
A) К.Қасымұлы
B) Ж.Нұрмұхамедұлы
C) И.Тайманұлы
D) Ұ.Саурықұлы
E) М.Өтемісұлы
F) С.Датұлы
G) К.Көкімбайұлы
H) С.Қасымұлы
29. Қола дәуіріндегі қола қандай металдардың қосындысынан тұрды?
A) Темір
B) Қалайы
C) Қорғасын
D) Мыс
E) Мырыш
F) Жез
G) Алтын
H) Күміс

30. 1681-1685 жылдары жоңғар феодалдары Оңтүстік Қазақстанға басып кіргенде қираған қала:

- A) Отырар
- B) Сайрам
- C) Түркістан
- D) Алмалық
- E) Жент
- F) Тараз
- G) Сауран
- H) Сығанақ

АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ.

1. Еңбек биржаларының қызметіне жатпайды:

- A) Еңбекшілер мен жұмыссыздардың құқықтарын қорғау.
- B) Жұмыссыздыққа байланысты жәрдемақы төлеу.
- C) Жұмыссыздарға жұмыс табуға көмек көрсету.
- D) Жаңа кәсіптерді оқыту.
- E) Жұмыссыз қалған адамдарға психологиялық көмек көрсету.

2. Қазақстан Республикасының орталық атқарушы билік органы:

- A) үкімет
- B) парламент
- C) сенат
- D) конституциялық кеңес
- E) мәжіліс

3. Жерден иесіне түсетін табысы:

- A) рента
- B) пайыз
- C) дивидент
- D) пайда
- E) жалақы

4. Моральды зерттейтін ғылыми пән:

- A) эстетика
- B) этика
- C) философия
- D) гносеология
- E) аксиология

5. 2013 жылы тіркелген конфессиялар саны:

- A) 17
- B) 18
- C) 19
- D) 20
- E) 21

6. БҰҰ Жоғарғы комитетінің Босқындар істері жөніндегі басқармасының әлемдегі бөлімдер саны:

- A) 122
- B) 144
- C) 157
- D) 191
- E) 246

7. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі қандай бөлімдерден тұрады?

- A) Кіріспе, Негізгі.
- B) Негізгі, Қорытынды.
- C) Жалпы, Ерекше.
- D) Жалпы, Негізгі.
- E) Кіріспе, Ерекше.

8. Тұлғаның қоршаған ортаға келтірген залалды жою не оның орнын толтыру туралы міндеттемесі жазылуға тиіс:

- A) кепілхатта
- B) сенімхатта
- C) баяндау хатта
- D) түсінік хатта
- E) анықтамада

9. Арнайы дайындықты қажет етпейтін жұмысқа қабылдау кезінде кәмілетке толмағандармен неше жастан жеке еңбек шарттарын жасауға құқылы?

- A) 14
- B) 15
- C) 16
- D) 17
- E) 18

10. Адам мен азамат құқықтары мен бостандықтарының нышаны мен кепілі:

- A) Қазақстан Республикасының Жоғарғы Соты.
- B) Қазақстан Республикасының Үкімет басшысы.
- C) Қазақстан Республикасының Президенті
- D) Қазақстан Республикасының Конституциялық Кеңес төрағасы.
- E) Қазақстан Республикасының Бас прокуроры.

11. Саясаттың Маркстік теориясының негізін қалаған:

- A) Ч.Мерриам
- B) Дж.Локк
- C) Ф.Энгельс
- D) А.Токвиль
- E) И.Кант

12. Қазақстан Республикасының Премьер-министрі тағайындалғаннан кейін қанша мерзім ішінде үкіметтің құрамы туралы Президентке ұсыныс енгізеді:

- A) бір апта ішінде
- B) он күн ішінде
- C) он бес күн ішінде
- D) жиырма күн ішінде
- E) бір ай ішінде

13. Жергілікті өкілетті органдарға жатады:

- A) облыстық әкімшіліктер
- B) мәслихаттар
- C) республика комитеттері
- D) министрліктер
- E) облыстық соттар

14. Конституциялық Кеңестің неше мүшесін Президент тағайындайды?

- A) 1
- B) 2

C) 3

D) 4

E) 5

15. Президенттің заңды қабылдамай, жетілдіріп, пысықтай түсу үшін Парламентке қайтару құқығы:

A) ордер

B) санкция

C) импичмент

D) вето

E) иммунитет

16. Қазақстан Республикасының президентін сайлайды:

A) 4 жылға

B) 5 жылға

C) 6 жылға

D) 7 жылға

E) 8 жылға

17. Постиндустриялы мемлекеттер қатарына жатады:

A) Бразилия

B) Пәкістан

C) Жапония

D) Үндістан

E) Индонезия

18. «Экономика» сөзі грек тілінен аударғандағы қандай мағынаны білдіреді?

A) Өндіргіш күштер.

B) Кәсіпкерлік.

C) Өнімді дайындау.

D) Шаруашылықты жүргізу.

E) Еңбек ету.

19. «Политеизм»:

A) Құдайдың бар болуын жоққа шығару.

B) Көп құдайларға табынушылық.

C) Аспан денелеріне табынушылық.

D) Бір құдайға табыну.

E) Жануарлар мен өсімдіктерге табынушылық.

20. Дүниетанымның даму тарихындағы соңғы кезеңі:

A) миф

B) философия

C) дін

D) магия

E) мәдениет

21. Агностицизм:

A) ұғымы XX ғасырды басында қалыптасты.

B) ұғымы 1869 жылы енгізілді.

C) ұғымын ғылыми айналымға кіргізген З.Фрейд.

D) ұғымын ағылшын биологы Т.Гексли енгізді.

E) экономика ілімімен байланысты.

F) философия ілімімен байланысты.

G) ұғымын алғаш қолданған ағылшын экономисі А. Смит енгізді.

H) ұғымы Зенонның еңбектерінде кездеседі.

22. Барлық заттардың бастамасы ретінде атомдарды қарастырғандар:
- A) Анаксимен
 - B) Ксенофан
 - C) Гераклит
 - D) Пифагор
 - E) Левкипп
 - F) Демокрит
 - G) Протагор
 - H) Фалес
23. Дәстүрлі (аграрлы) қоғам дамуының сатылары:
- A) капиталистік
 - B) буржуазиялық
 - C) алғашқы қауымдық
 - D) коммунистік
 - E) нарықтық
 - F) құлиеленушілік
 - G) феодалдық
 - H) социалистік
24. Көп құдайға табынушылық:
- A) монотеизм
 - B) полиграфия
 - C) политеизм
 - D) моногамия
 - E) полигамия
 - F) монархия
 - G) монускрипт
 - H) полихром
25. Бостандық проблемасын қажеттілік проблемасымен байланыстырған:
- A) Ф.Энгельс
 - B) И.Кант
 - C) Г.Гегель
 - D) Б.Спиноза
 - E) Р.Декарт
 - F) Ф.Бэкон
 - G) Ч.Дарвин
 - H) Ф.Вольтер
26. Дүниетанымның үшінші тарихи типі:
- A) дін
 - B) мифология
 - C) өркениет
 - D) қабылданым
 - E) ой-қорытым
 - F) философия
 - G) түйсінім
 - H) елестетім
27. Бостандық пен қажеттіліктің диалектикалық бірілігінің толық түсінігін идеалистік көзқарас тұрғысынан берген:
- A) Ф.Энгельс
 - B) И.Кант

- С) Г.Гегель
- Д) Б.Спиноза
- Е) Р.Декарт
- Ғ) Ф.Бэкон
- Г) Ч.Дарвин
- Н) Ф.Вольтер

28. Постиндустриалды қоғам тұжырымдамасын дайындаушылардың бірі, американдық әлеуметтанушы:

- А) Д.Белл
- В) Г.Райл
- С) Б.Рассел
- Д) Дж.Беркли
- Е) Т.Гексли
- Ғ) А.Смит
- Г) Г.Спенсер
- Н) К.Пирсон

29. Адамның негізгі танымдық қабілеттері:

- А) шығармашылық
- В) шеберлік
- С) ойлау
- Д) сезімдік
- Е) аралық
- Ғ) көркемдік
- Г) рационалдық
- Н) логикалық

30. Философия қоғам мен адамға қызмет етуі тиіс деп есептеген:

- А) Аристотель
- В) Архимед
- С) Парменид
- Д) Гераклит
- Е) Сократ
- Ғ) Платон
- Г) Эпикур
- Н) Пифагор

ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ

1. Жақсыз сөйлемді табыңыз.

- А) Қалай десем лаулайды қайта жалын?
- В) Неткен тұнық, неткен қымбат жер мен көктің арасы.
- С) Жүректі елжіреткен жылы сөздерді қайталай бергім келеді.
- Д) Қиырдан, қияннан мөлт етіп,
Көл болып көрінген сен бе едің?
- Е) Неге, неге
Неге жүрегім дүрсілдейді.

2. Жалаң сөйлем:

- А) Менің Тортайдың қасынан кеткім келмеді.
- В) Жайлаудың жадыраған ашық күндерінің бірінде Тортай екеуміз бұзау бағуға шықтық.
- С) Түні бойы ақ жауын сіркіреп тұрды.

- D) Есіл тасып жатыр.
E) 1986 жыл. Автобекет.
3. Есімді сөз тіркесін анықтаңыз.
A) Мектепке келу.
B) Балалармен әңгімелесу.
C) Әдейі бару.
D) Кірпіш үй.
E) Үзілісті күту.
4. Сөздердің орын тәртібі арқылы байланысқан түрін табыңыз.
A) Қалаға дейін бару.
B) Бірсыпырадан бері хабарласпау.
C) Орманның іші.
D) Көпшілікпен әңгімелесу.
E) Самал жел.
5. Сабақтас құрмалас сөйлемді табыңыз.
A) Сырымбет атауында, Сырымбет ұғымында бейне бір сиқырлы күш бардай.
B) Естіген, көрген жұрт таңданады да, таңырқайды да.
C) Елі еріксіз болса, ері көріксіз болар.
D) Саналымен санаспа, санасызбен жанаспа.
E) Ақылды жылдығын ойлайды, ақылсыз күндігін ойлайды.
6. Салалас сөйлемнің түрін анықтаңыз: *Жайлаудың көлдеріне сене беруге болмайды: құрғақшылық жылы олардың көбі тартылып қалады.*
A) Себеп-салдар салалас
B) Түсіндірмелі салалас
C) Ыңғайлас салалас
D) Кезектес салалас
E) Қарсылықты салалас
7. Түсіндірмелі салалас құрмаласты табыңыз.
A) Айтыс – қазақтың сөз өнері.
B) Адамның асыл қасиеттері мыналар: ұқыптылық, адалдық, тұрақтылық.
C) Оның жазасының түрі сол: үйден тырқыратып қуып шығады.
D) Табиғат қана қасірет шегіп қоймайды, адам да зардап шегеді.
E) Табиғаттағы барлық нәрсе өзара тығыз байланыста болады.
8. Қарсылықты сабақтасты табыңыз.
A) Берсең аларсың, ексең оарсың.
B) Тойға барсаң, бұрын бар,
Бұрын барсаң, орын бар.
C) Көп қайда болса, тоқтық сонда.
D) Қайта-қайта ескерту ала бергенше, жұмысыңа мұқият бол.
E) Райханның зәресі ұшқаны сондай – үні шықпай қалды.
9. Барыс жалғаулы сөзді табыңыз.
A) Қылышына.
B) Жағаны.
C) Тара.
D) Далам.
E) Береке.
10. Болымсыздық есімдігінен болған толықтауышты анықтаңыз.

- A) Апама көмектестім.
 B) Оспан ешкімнен қорықпайды.
 C) Тысқа Төрекеңмен ере шықтым.
 D) Кәрім біраздан кейін алған тауарларын машинаға салды.
 E) Олардың негізгі табысы сүттен екен.
11. Баяндаушы сан есімнен жасалған сөйлемді белгілеңіз.
 A) Осыдан соң өзге жиырма бес жігітті қатарына шақыртып алды.
 B) Көп құрылысты, индустриялы Баскент қаласы халқының саны жүз елу мыңдай.
 C) Оқушылар бұл екеуіне сұрақ жаудыра бастады.
 D) Осы тым-тырыстың ішінде екі минуттай уақыт өтті.
 E) Бір адамның өмірін жүз жылға шамалап, оны бір ғасыр деп атаған.
12. Сөйлемнің қай стиль түріне жататынын анықтаңыз.
Туу, ит-ай ... Сонша ұмытпай жүр бәрін.
 A) Ғылыми стиль.
 B) Ауызекі сөйлеу.
 C) Публицистикалық.
 D) Іс-қағаздары стилі.
 E) Ресми стиль.
13. Қатаң дауыссыздарды табыңыз.
 A) А, о, н, і, ө, ү.
 B) Ы, у, и, э, ю, я.
 C) Б, в, г, д.
 D) З, ь, к, қ, л, м, н.
 E) П, ф, қ, т, с.
14. Бірыңғай ашық дауыстыдан болған сөзді табыңыз.
 A) Іні.
 B) Нағашы.
 C) Әке.
 D) Қарындас.
 E) Бауыр.
15. F. Мүсірепов шығармасын табыңыз.
 A) «Сөніп-жану».
 B) «Барымта».
 C) «Қыр суреттері».
 D) «Жат қолында».
 E) «Қарагөз».
16. М. Жұмабаевтың қай поэмасының оқиғасы XVIII ғасырда өтетінін анықтаңыз.
 A) «Қойлыбайдың қобызы».
 B) «Еңлік – Кебек».
 C) «Батыр Баян».
 D) «Токсанның тобы».
 E) «Қорқыт».
17. Терлікбай, Жәмила, Мүслима, Ермек - қандай драмалық шығарманың кейіпкерлері екенін анықтаңыз.
 A) "Бақыт жолына".
 B) "Неке қияр".
 C) "Шернияз".

- Д) "Қызыл сұңқарлар".
 Е) "Түнгі сарын".
18. Немістің ұлы ақыны Гетемен ой бөлісетін қаламгерді табыңыз.
 А) Г.Бельгер.
 В) А.Құнанбайұлы.
 С) Б.Бұлқышев.
 Д) Қ.Аманжолов.
 Е) Ж.Саин.
19. Абайдың қайын атасы, Ділдәнің әкесінің атын белгілеңіз.
 А) Бөжей.
 В) Алшынбай.
 С) Оразбай.
 Д) Базаралы.
 Е) Жиренше.
20. Міржақып Дулатовтың «Бақытсыз Жамал» романында Сәрсенбайдың бәйбішесінің атын белгілеңіз.
 А) Мамыр.
 В) Ғазиза.
 С) Қалампыр.
 Д) Шолпан.
 Е) Жамал.
21. Жуан дауысты дыбыстардан тұрған ашық буынды сөздерді белгілеңіз:
 А) Ықылас, жаратылыс
 В) Шілдеhana, шілдекүзет
 С) Сахара, сұлу
 Д) Патша, өзен
 Е) Ақпейіл, мейірбан
 F) Тәңір, өмір
 G) Ана, қара
 H) Қала, дала
22. Анықтауыш қатыстық сын есімнен болып тұрған сөйлемді табыңыз:
 А) Ала шапанды, сәлделі бір жат адамды көрдің бе?
 В) Әбіш көңілсіз отырды.
 С) Жұмат жас бригадирдің бұл сөзіне риза болды.
 Д) Жас төлшілерге жақында алғыс жариялады.
 Е) Абай халық үшін алысады.
 F) Сурет аудандық газетте жарияланды.
 G) Жұртшылық оған қатты сүйсінді.
 H) Тауда жаңа ғана жаңбыр жауып өтті.
23. Мағыналары бір-бірінеантоним тұрақты тіркестерді табыңыз:
 А) Табанын жалтырату – қарасын батыру
 В) Қас пен көздің арасында – көзді-ашып жұмғанша
 С) Ат ізін салмау – ат ізінсуытпау
 Д) Ит өлген жер – таяқ тастам жер
 Е) Көз сүзу –көз салу
 F) Іші жылу – көз жұму
 G) Жұмған аузын ашпау аузына құм құйылу
 H) Жүрек жұтқан – су жүрек
24. «Әкел» біріккен сөзінің негізі қай сөз таптарынан жасалғандығын

анықтаңыз:

- A) Ырықсыз етіс + етістік
- B) Есімдік + етістік
- C) Есімше + етістік
- D) Көсемше + етістік
- E) Етіс + етістік
- F) Үстеу + зат есім
- G) Есімдік + зат есім
- H) Тұйық етістік + зат есім

25. Төл сөзбен автор сөзі қатысқан сөйлемді көрсетіңіз:

- A) Балалардың соңғы ермегі «Ақсүйек», «Соқыртеке».
- B) Олар бірнеше жылдан кейін үлкен ағаш болады, деді.
- C) Сауатты болу дегеніміз дұрыс жазып, дұрыс сөйлеу.
- D) Қап, өміріңнің жартысы босқа кеткен екен, деп философ күледі.
- E) Философия ғылымын білесің бе?
- F) Қандай өкінішті! Бүкіл өмірің босқа кетті.
- G) Менің мамандығым дәрігер.
- H) Енді не істейсің? Әпкеңе қан бересің бе? деп сұрады.

26. Септеулік шылау қатысқан сөйлемдерді табыңыз:

- A) Үйге кірген сол-ау деймін.
- B) Көктемде біресе жаңбыр жауады, біресе күн ысып кетеді.
- C) Біз сабақ туралы сөйлестік.
- D) Ертеректе бір әулие кісі болыпты-мыс.
- E) Қазір жаңбыр жауып кетсе ше?
- F) Мен әкеммен бірге кешке шейін жұмыс істедім.
- G) Қыста және көктемде күн суық болады.
- H) Түске дейін жүзге жуық хат жібердік.

27. Күрделі үстеуді көрсетіңіз:

- A) Орасан
- B) Ілгері
- C) Емін-еркін
- D) Таңертең
- E) Соншалық
- F) Әдейі
- G) Қасақана
- H) Күні бүгін

28. Ғ.Мүсіреповтың 1932 жылғы ауыр шындықты астарлап жеткізген шығармаларын табыңыз:

- A) «Қос Шалқар»
- B) «Тулаған толқында»
- C) «Өмір жорығы»
- D) «Көк үйдегі көршілер»
- E) «Ақлима»
- F) «Алғашқы адымдар»
- G) «Шұғыла»

Н) «Талпақ танау»

29. Балуан Шолақтың әндерін белгілеңіз:

A) «Жиырма бес»

B) «Желдірме»

C) «Ақтентек»

D) «Гәкку»

E) «Көкжендет»

F) «Қос алқа»

G) «Ләйлім шырақ»

H) «Талдыкөл»

30. С. Сейфуллиннің поэмаларын белгілеңіз:

A) «Лениградтық өренім»

B) «Гималай»

C) «Сағындым»

D) «Тұлпарым»

E) «Сырдария»

F) «Көкшетау»

G) «Қызыл ат»

H) «Мен жастарға сенемін»

АҒЫЛШЫН ТІЛІ

1. Қай сөзде "ea" әріптері ерекше оқылады?

A) heather.

B) meadow.

C) leather.

D) feather.

E) breather.

2. "Above" предлогының антонимін табыңыз:

A) At.

B) With.

C) In.

D) Of.

E) Under.

3. Етістікті табыңыз

A) Pleasant.

B) Fog.

C) Cold.

D) Hot.

E) Freeze.

4. Мақалды толықтырыңыз: *Live and ...*

A) Earn.

B) Love.

C) Live.

D) Learn.

E) Think.

5. Сөздің дұрыс аудармасын таңдаңыз: "Келісім"

A) Agreeable.

B) Disagreeable.

C) Agreeeness.

D) Agreement.

E) Agreed.

6. Артикльдердің дұрыс нұсқасын қойыңыз.

There is ... bathroom opposite ... hall.

A) a/the.

B) the/a.

C) an/the.

D) the/an.

E) an/a.

7. Предлогтың дұрыс нұсқасын табыңыз. *Are you good ... swimming?*

A) at

B) by

C) up

D) against

E) with

8. Берілген сөздің қай сөз табына жататынын көрсетіңіз. *Extremely.*

A) Сын есім.

B) Зат есім.

C) Үстеу.

D) Етістік.

E) Есімше.

9. Дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *One hundred and one minus forty-six is _____*

A) sixty

B) fifty-five

C) forty-four

D) seventy

E) fifty-four

10. Сан есімнің дұрыс оқылу нұсқасын табыңыз: “999”

A) Nine hundreds and ninety-nine.

B) Nine hundred and ninety-nine.

C) Nine hundreds and ninety-ninth.

D) Nine hundred ninety-nine.

E) Ninety-nine and nine.

11. Есімдіктің дұрыс нұсқасын таңдаңыз:

A vegetarian is someone _____ doesn't eat meat.

A) Whom

B) What

C) Which

D) Whose

E) Who

12. Есімдіктің дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *There is a wish ... worries me.*

A) Who.

B) Whose.

C) Whom.

D) This.

E) Which.

13. Зат есімнің тәуелділік формасының дұрыс нұсқасын таңдаңыз:

... mothers were talking.

A) The babies'.

- B) The babies.
- C) The babies's.
- D) The baby.
- E) The babies'.

14. Сөйлемді Past Continuous-те толықтырыңыз:

He ... a phone call when she entered.

- A) is making
- B) am making
- C) are making
- D) were making
- E) was making

15. Дұрыс модальды етістікті таңдаңыз.

To my mind, the government ... take care of old people.

- A) Have
- B) Is to
- C) Need to
- D) Ought to
- E) May

16. Сөйлемге дұрыс сұрақ таңдаңыз. *There is much sugar in the cup.*

- A) How much sugar is there in the cup?
- B) How much sugar in the cup?
- C) Do you have much sugar is there in the cup?
- D) Are there much sugar in the cup?
- E) There is much sugar in the cup, is it?

17. Етістіктің дұрыс нұсқасын таңдаңыз:

I wouldn't have caught a cold if I ... a warm sweater.

- A) Had put on
- B) Put on
- C) Would put on
- D) Will put on
- E) Have put on

18. Жауаптың дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *She's a student She ___ the exam*

- A) wasn't going to help
- B) is going to pass
- C) isn't going to help
- D) are going to pass
- E) isn't going to pass

19. Дұрыс жауапты табыңыз. *Which is the longest river in the USA?*

- A) Missouri.
- B) Hudson.
- C) Columbia.
- D) Mississippi.
- E) Colorado.

20. Мәтінді оқып, мәтіннің мағынасына сәйкес сөйлемді аяқтаңыз:

Mark Twain was travelling in France. Once he was going by train to Dijon. He asked the conductor to wake him up when they came to Dijon and put him off the train not paying attention to his protests. When he woke up the train was in Paris already. He realized that the conductor had forgotten to wake him up at Dijon. He was very angry. He ran up to the conductor and began to shout at him. The

conductor looked at him calmly. "You are not half so angry as the American whom I put off the train at Dijon," he said.

Mark Twain knew

- A) That it was difficult to make him do it.
- B) That it was difficult to wake him up.
- C) The way to Dijon.
- D) That the conductor would be angry.
- E) The conductor.

21. Қажетті демеулікті қойыңыз: *I am afraid ... flying.*

- A) on
- B) for
- C) of
- D) about
- E) with
- F) over
- G) in
- H) through

22. Сын есімнің шырайларының дұрыс нұсқасын табыңыз:

A whale is ... than a dolphin.

- A) a longer
- B) the long
- C) longer
- D) long
- E) the longest
- F) more long
- G) more longer
- H) longest

23. Зат есімнің жекеше түріндегі тәуелділік формасын таңдаңыз:

- A) book's
- B) Saras's
- C) children's
- D) Sara's
- E) child's
- F) company's
- G) school's
- H) table's

24. Зат есімнің көпше түрінің дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *A phenomenon*

- A) Phenomenon
- B) Phenomenae
- C) Phenoma
- D) Phenomena
- E) Phenomen
- F) Phenomenaes
- G) Phenomenase
- H) Phenomenas

25. Герундийді таңдаңыз: *I remember the news.*

- A) are telling
- B) told
- C) having been told

- D) telling
- E) am reading
- F) is telling
- G) telling
- H) having told

26. Модальды етістіктің дұрыс нұсқасын табыңыз: *The sky is dark. It... rain soon.*

- A) need to
- B) has to
- C) can
- D) must to
- E) have
- F) might
- G) be able to
- H) have to

27. 1.Әріптер тізбектерінен дұрыс сөз құрастырыңыз: *e, e, r, t, h, t, a*

- A) teather
- B) theatre
- C) thearte
- D) tatreeh
- E) tearhe
- F) teethar
- G) teatreh
- H) treathe

28. Сын есімнің салыстырмалы шырайын таңдаңыз: *Helen is... than Bella.*

- A) much more taller
- B) tall
- C) more taller
- D) tallest
- E) the tallest
- F) more tall
- G) taller
- H) much taller

29. Жауаптың дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *There ... glasses.*

- A) much
- B) isn't many
- C) none
- D) aren't any
- E) isn't any
- F) isn't much
- G) isn't some
- H) aren't some

30. Мәтінді оқып, тапсырманы орындаңыз:

One hundred years ago the British Empire was very strong. They sent ships and soldiers to North and South America, Africa and Asia. There were British ships all around the world. The British were very proud of it.

Сөйлемді жалғастырыңыз:

They liked to say, «The sun never sets...»

- A) in Africa

- B) in North and South America
- C) in their hearts
- D) in North America
- E) in our hearts
- F) on the far side of the world
- G) on the British Empire
- H) in England